

Dvisavaitinis iliustruotas Jaunimo Laikraštis. Lietuvos Vyčių Organizacijos Organas

Tomas VII

Sausio-January 30 d., 1925

442

No. 2 (169)

M. Z.

Apie Trečiąjį Vajų.

Apie Vajų teks kalbėt ir rašyt, kol jisai neužsibaigs.

Vajaus tikslas — plačiau paskleisti organizacijos mintis, idealus, principus, obalsius ir apie darbuotę neorganizuoto jaunimo tarpe. Tolesnis Vajaus tikslas yra pritraukt prie organizacijos daugiau narių. Kai gausesnė organizacija nariais, ji gausesnė ir darbais, jos įtaka gyvenime ir gi didesnė.

Aplink mus žiaurus ištautėjimo siaubas siaučia. Darbuotojų ilsta rankos, smegenys ir širdys matant bergždžias pastangas gelbėtis iš pavojaus.

Vis daugiau ir daugiau aplink sutinkam jaunimo, kurio tėvai tikri lietuviai, o vaikai užkalbinti lietuviškai, nusišypso ir atsako: "do not understand." Lygiai taip, kaip apie dvidešimts metų atgal Lietuvoj tikri lietuviai (iš pavardžių, iš kaulo ir kraujo) atsakydavo: "nerazumem".

Vyčių rolė da neužbaigta. Jei mums nepavyks išauginti Lietuvos patriotizmo, tai privalom dėt pastangas išauginti tautos patriotizmą. Kuris patys ir kurių vaikai nesugrįš į Lietuvą, aišku kaip diena, kad trečioji karta jau tik iš metrių (nors ir juos gerokai suamerikonins) bus lieviai.

Trečiasis Vyčių Vajus lemia neblogus rezultatus. Į Vajaus rungtynes šį kartą stoja daugiau kuopų, negu kuomet nors. Atsirado noro atbust ir stot darban iki šiol silpnai gyvuojantioms kuopoms. Atgyja ir tos, kurios visai buvo išnykę. Pastaruoju laiku tokių atgijo visa eilė, kaip tai: 86-ji kp., Du Bois, Pa., 65-ji, New

Philadelphia, Pa., 39-ji, Minersville, Pa., 61-ji, Paterson, N. J., 103-ji Providence, R. I., 83-čioji, Rockford, Ill. ir kitos.

Į Vajaus darbą uoliausia puolėsi 24-ji kuopa, Chicago, Ill., kuri šioj valandoj stovi pirmoj eilėj naujų narių skaičiumi. Antroj eilėj stovi 6-ji kuopa, Hartford, Conn., trečioj — 112-ji, Chicago, Ill. Pradžią turi 86-ji, Du Bois, Pa., 100-ji, Amsterdam, N. Y., 13-ji (pernykščio Vajaus čempionas), Chicago, Ill. 5-ji, Chicago, Ill., 90-ji, Harrison, N. J., ir kitos. Kai kurios kuopos su rezultatais slepiasi, mano, kad jos tuomi aplenks kitas kuopas. Toks įsitikinimas yra klaidingas ir jis trukdo Centruj sistematingai tvarkyt narių sąrašą ir teisingai nušviest Vajaus stovį.

Vajaus liko visas mėnuo. Šiuosmet pratęsimo nebus. Tai įsidėmėtina toms kuopoms, kurios išlėto dirba.

Atkartotinai primenam, kad į narių skaičių rašyt tik patikimus jaunuolius ir jaunuoles. Jovalo nereik. Sugedęs obuolys supudo visą statinę. Patvirkęs jaunuolis aplink save pudo kitus.

Ne kiekybėj mūsų jėga, bet kokybėj. Mus susiklausymas, mus disciplina — drausmė, mus užsidegimas siekt idealo, nuoširdžiai darbuotis tautai ir bažnyčiai, padarys mus matomus ir jaučiamus gyvenimo sukury, nežiurint, kaip jis virtų kunkuliuotų.

Kad veikiau pritraukt ir pririšt čia augusį jaunimą, kuopos neatidėliodamos tur steigtu sporto skyrius. Šiaip jau viskas jauniems greit atsibosta, bet kuno kultura vis tik pastovus da-

lykas. Atsibosta koncertai, vaidinimai, prakalbos, paskaitos, kuriose čia augusio jaunimo nematome, o jei ir matom retkarčiais, tai labai maža. Tačiau neatsibsta beisbolas, futbolas ir kiti nereikordiniai žaidimai, keliantys kuno kultūrą. Tai ir panaudokim šią priemonę, kuri yra gan sveika, naudinga.

Tolesniuose "Vyčio" numeriuose paduosi-

me platesnius Vajaus rezultatus, nušviesdami juos skaitmenimis.

Kad tie rezultatai išeitų malonesni, nepaigailėkim darbo.

Trečias Vajus sustiprins mus finansiniai. Tuomet visi reikalai pas mus eis dar geriau ir mes sekmingiau galėsime siekti gėdžiamų tikslų.

Pr. G-s.

VIENAS IŠ GERADARIŲ.

(Atsitinka pamišky. Veikia Senis — klai-pėdietis ir atsitarnavęs Želigovskio karys).

Senis. Po tiek šimtų metų! Po tiek amžių aklos verguvės, kas betikėjo sulaukti laisvės ryto..

Mūsų kraštas laisvas! Galutinai prisijungia prie Lietuvos, mūsų motinos, mūsų dvasios tėvynės! Mano seno galva neišneša — nesupranta, kas atsitiko! Mes laisvi!... Širdis nepaima džiaugsmo, kurį šitie žodžiai reiškia... Po tiek amžių sunkios verguvės, po tiek persekiojimų, po tiekos juodo vargo laisvas mūsų kraštas atidaro Lietuvai kelią į tolimesias juras, į platųjį pasaulį. Senas aš, bet mano dvasia jauna... Širdis mano verkia iš džiaugsmo, kad ta šalis, kurioje gimiau, augau ir pasenau — šandie pakilo ir sutraukė verguvės pančius! Visi sukčiai nieko lietuvių pasiryžimui nepadarė ir nepadarys! O kad jaunesnis bučiau, pirmas eičiau Vilniaus vaduoti, pirmose kovotųjų eilėse ginčiau garbinguosius didvyrių kapus, taip nežmoniškai išniekinamus.. Mažoji Lietuva — Klaipėda — mano tėvynė laisva! Kelias į juras atviras! O, kad jaunas bučiau, pirmas..

Karys. Pirmas prie šnapso, kaip sudegęs bėgtum? Taip. Aš manau... Bet tu senas!

Senis. Žmogau, paliauk niekus tauškęs! Vilnius neatvaduotas!

Karys. Pani, aš pats Vilniaus atvadavime dalyvavau, Želikovskiego kamandoj. Seni, Vilnius mūsų, tik.. niech djabel vezmi, Memel pšėigran...

Senis. Tu sakaisi buvęs pas Želigovskį užimant Vilniją? Niekše, tu — drįsti dar čia, į Lietuvos šalį grįžti?

Karys. Opšem — ja tobi morda pobijem!... Ja tobi niekšas! ja tobi išgama!... Ja mam iš paties general Želigovski liudymus, kad ištiki-mai jam tarnavau, kad drąsus esu karžygis!...

Senis. Šalin išgama iš mano laisvos tėvynės Lietuvos!...

Karys. Opšem — čia ne Lietuva — čia gryna Lenkijos dalis! To samo muvil ir pats Pilsuskis! Dar nieks chamams nepasirašė, kol mes gyvi — mes atsitarnavę Pilskiznos kareiviai, Memelis bus Lenkijos — mes neįduosim jo chamams lietuviams!

Senis. Čia grynai lietuviškas kraštas, kaip ir Vilnijoje — jus neturite teisės laužyti tarptautinių teisių. Mes laisvi, mūsų kraštas Lietuva — mes jos sunęs, dukters! Jus niekšai — jusų širdys imperializmo kraujuotose svajonėse maudosi. Jūsų vadai veda jus žutin ir jus, kaip mulkia, akiai pildote jų norus, pageidimus.

Karys. Ot moža, do moža! — Ir tu, gaila, kad senas esi, kaip vilkas, o tai pajustum mano kietą ranką, kuri tavo kailį išmankštintų. Nei Memelungo, nei Lietuvos nėra; yra tik Lenkija!... Senas tu ir nieko nežinai!... Taip ir pats mūsų pan prezident sako.. (į šalį) taip chlopams pasakoti.. Šandien dar plepėk ką nori, bet ryt pamatysi, kad mes do moža užeisim ir litvinus nuraminsim.

Senis. Gaila man tavęs. Kam tu tarnauji!... Ko tu klysti, kaip beprotis, ar ligonis.. Nėsi laisvas — varžo tavo sielą galybės ir nekaltų žmonių kankinimų geismas... O, jus niekšai, niekšai!..

Karys. O jus litvinai papratote šaukti: lenkai mus amžiais skriaudė, lenkai Vilnių pagrobė, iš lenkų visos nelaimės ir t. t. Lenkai tego.. nieko nuo jusų nenori. Jie eina jums gero daryti, tik jus atstatote jų gerai širdžiai savo aštirus durtuvus.. Delko senovės litvinai buvo protingesni!... Lenkai viską litvinams davė, viską..

Senis. Tiesa... šventa tiesa... Mes lenkų norų nesuprantame, nematome.. Liaukis, žmogau. Kas ciniškai prieš lietuvių tautą šimtus kartų

suveidmainiavo ir stumė ją nelamėn Liubline — ar žinai, tamsta? Kas sulaužė Suvalkų sutartį antrą dieną po pasirašymo ir smurto keliu užgrobė Vilniją? Kas šmeižia lietuvių tautą prieš pasaulį laikraščiuose? Kas be jokio pamato reikalavo Klaipėdos — mano tėvynės, Lietuvos dalies? Kas persekioja Vilnijoje lietuvių mokyklas? Kas persekioja tenykščius gyventojus, mokytojus ir šviesuomenę? Kas nekaltus lietuvius badu kalėjimuose marina? Visa tai geri "broliai" eina lietuviams pagalbon, nešini laimės pilnus glėbius... O tu ar lenkas esi? Ar lenkai tavo tėvai? Kas tu?

Karys. (sumišęs) Ai... rodos... tėvai lietuviiai.

Senis. (nervingai) Išgama! Kad tave šventa žemė prarytų, kaip niekšą... Kad tu suakmenėtum... Prakeikiu tave... Lietuva davė Lenkijai Kastiušką, Pilsudskį ir daug kitų vyrų, kurie savo tėvynei pražutį atnešė... Kad jų motina būtų negimdžiusi... Ir tu eini jų keliais? Ir tu pardavei savo tėvynę, savo tėvus, giminę, gimtą namelį, laukus ir miškus, kuriuose kudiškiu bėginėjai — pardavei lenkams savo tautos amžiniems priešams, imperialistams!..

Karys. (jausmingai) Atleisk — lenkai Lietuvai gero nori.

Senis. Atbusk, paklydęs vaike... Ar tavo širdis ledas yra, kad nemato lenkų elgimosi su kaimynais lietuviams... Vadinkis lenku — nevertas tu lietuvių vardo! Prakeikia tave tavo tėvai...

Karys. Gana, seni, — aš savo tėvų iš jaunystės nemačiau... Jie muzikai... Dabar į juos grįžtu (senis pažįsta vaiką)

Senis. Tu!... Jurgi, — toks pagrižti? Tu, kurį aš išvežiau Varšuvon mokytis, kad tėvynei naudingas butum... Tu savo tėvų kalbą, savo tautybę po kojų pamynei?... O, kad bučiau tave dar mažą paskandinęs... Dieve!... Nelaimingas aš... (apalpsta, puola).

Karys. Tėve... tėve... tau silpna? Tu mane prakeiki?... Smerki mano darbus, išsižadi savo sunaus?... tėve!..

Senis. Buk prakeiktas, išgama, tėvynės išdavėjau... Šalin nuo manęs, leisk mane...

Karys. (susijudinęs per ašaras) Tėve!... Atleisk man mano darbus!.. Nebausk... Tėve, tau silpna, nebausk manęs!.. Aš kaltas... Aš pardavikas, aš... tėve... atleisk man.

Senis. Prakeikia tave tavo gimdytojai... eik ir nerask ramybės... (pusbalsiai)

Karys. Tėve, aš savo gyvybe išpirksiu mano biaurų darbą... Nebausk taip baisiai... tėve.

Senis. (atsigaudamas) Tu ne mano vaikas. Aš tavęs išsižaduo... (kosi) man silpna... Eik.

Karys. Kur man eiti? Prakeikti mano kečiai! O kad galėčiau išnaujuo vėl pradėt gyventi! Nesuklaidintų mane mano tautos priešai!... Prakeiktos mano dienos!..

Senis (stojasi) Senai tave laikiau jau žuvusiu. Bet tu dar gyvas, nors miręs dvasioje... Eik iš mano akių, kur sau nori — tu gėdą užtraukei mano tyram vardui prieš atgimusią tėvynę... Tu lenkas, aš lietuvis!

Karys. (traukdamas, nusiminusiai). Prakeiktas mano darbas... Nevertas aš... Atkeršysiu... (į tėvą) Tėve, leisk atkeršyti tiems, kurie mane klaidino... Aš niekšas!.. Aš beprotis!

Senis. Eik! Sugrižk tyras, parnešk glėbį naudingų tėvynei darbų — priimsiu, kaip sunų (karys nusimines svyrudamas nueina). Paklydėlis... Išdavikas... O nelaimingieji! Senai jau laikas susiprasti, senai tėvynė laukia jusų!... Ko klaidžiojate? Atbuskite, laisva mūsų žemė — ginkime ją! Grįžkite ir eikime tėvų žemės vaduoti — jau metas!

P. Gintalas.

Džiūgas.

Žemaičių tautos legenda.

Motto—

Ne taip senovėj gyveno bočiai,
Ne taip jie laisvę brangino savo —
Gimtąjai šaliai vargus aukavo.
Ne taip senovėj gyveno bočiai!..
Kur šiaudie pievos, dirvonų pločiai, —
Ten amžių amžiais miškai žaliavo...
Ne taip senovėj gyveno bočiai,
Ne taip jie laisvę brangino savo...

Jau kėlės iš miego pabudę rytai,
Ir žaros ugningos danguj suliepsnojo...
Per naktį miegoję sujudo miškai,
Ir vėju gailingąją raudą raudėjo...

Jiems pritarė tylūs, šventi ažuolynai,
Tiek amžių keroję po mylimą šalį...
Siūbuodami gaudė rasoti beržynai,
Apverkdami savo graudingąją dalį...

Ir visa, kas gyvas, kieno dar krūtine
Graudino berželių rauda ašarinė,
Sujudo pasveikinti bundantį rytą...

O dainos skambėjo po šalį Žemaičių,
Ne tokią, kaip nūn, bet galingą ir skaisčią,
Gal naują jai ausdamos pasakų rytą?!..

I.

Atgimusi Dziūgo krūtinė banguoja
Lyg aras liūdėjęs tiek metų pilyje,
Jis mylimą žirgą-lakūną balnoja...
...Ir skausmą ir gėlą užkeikęs širdyje...

— Aš apskrysiu aru jus, galingi miškai,
Ir sesių daina atgaivins man krūtinę,
Iki spės suliepsnoti vėl nauji rytai,
Ir šalį užlieti giesmė rytmetinė...

Tik, žirge-lakūne, išskėski sparnus,
Ir neški,—svyruokliai kur audžia sapnus,
Gal raudos berželių palengvins man dalį...

Jo balsas skardus nuskambėjo rauda
Ir mišką užliejęs galinga banga,
Pasklido po plačią, giringąją šalį...

* * *

Čia tylinčios girios gūdžiai sudejavo,
Lyg žvilgsnį pajautusios gaisriojo Kovo...
Ir aukštos viršūnės, lyg lankstomo javo,
Nusviro po kojų skausmingo Valdovo...

O balta, kaip drobė, kaip perlo rasa,
Iš šimtmečio ažuolo tvirto krūtinės —
Išėjo šlamėdama "girių dvasia"
Ir žodį kalbėjo giesmės rytmetinė...

Kai tretį syk saulė virš girių tekės,
Tavoj krūtinėj troškimas žydės —
Išverski atskrydęs šį ažuolą tvirtą! —

O jojo šaknyse, visas kai iškasi,
Užkeiktąjį kardą ugningą atrasi,
Nuo amžių tau prosenių skirtą...

II.

Ir atgimė vado kentėjus krūtinė,
Po gįslas pasriuvo jo prosenių kraujas.
Mielesnė net tapo giringa gimtinė,
O širdį viliojo vien žygis tik naujas...

— Į žygį... į tolimą, kruviną žygį...
Į žygį gaisringą, kaip rytų pašvaistė,
Mes trauksime, broliai, griausmams pris-
lygę...

Kad girios neverktų—joms kruviną
skraistę!...

Ir liepė užiebtį laužus kodidžiausius,
Kad šauktų į žygį karžygius narsiausius,
Kad gandas pasklistų po tolimą šalį...

Ir rinkosi vyrų pulkai vis nauji,
Gaisru kur liepsnoja miškai kruvini, —
Kad traukus į lenkus mėginti sau dalį...

* * *

Ir slinko sau dienos ir aušo rytai,
O brolių seselės sulaukti negali —
Išjoję į žygį negrįžta pulkai,
Gaisrais jie terioja sau tolimą šalį...

O dainos čia skamba vien liūdnos ir grau-
Ir beržai raudoja nuleidę šakas— [džios,
Jie beria rasas — juk ašaros skaudžios,
Jos sesių dabina gelsvasias kasas...

— Kam pinti vainiką iš beržo šakų,
Gal karžygiui grįžtančiam tarpe pulkų,
Ar kapui dabinti, gal, žuvusio brolio?..

— Ei, juodvarni, skryski greičiau tik į
plynią,
Ir linksmą ar liūdną parneški man žinią.
Kol saulė dar toli nuo vakaro guolio!..

III.

Jau gandas pasiekė ir raudančią šalį,
Jog karžygių grįžta galingi pulkai...
Ir dainos sesulių ankstųjų rytelių
Skambėjo... nors snaudė dar tylūs miškai.

Ir karžygių grįžo pulkai vainikuoti
Liepsningais vainikais ir pergale lobiu,
Keliai juk jiems žydinčioms puokštėm's
nukloti,
— Kodel gi neramūs... kruvinu grobiu?!

— Jie grįžo be vado galingojo Dziūgo —
Kurs gaisro verpetuos audrų nepabūgo,
Kurs pergalę lėmė, šimtus nugalėjo...

Jauna ir nerimstanti vado krūtinė,
Kurį išūgdino brangioji gimtinė,
Nūn lenkė pavergtą skaudžiai pamylėjo...

* * *

Pamilo jis lenkė, karštai pamylėjo —
Akis jos tyliąsias, liūdnas, ašarotas,
Kuriose vien skausmas ir kerštas žydėjo.
Pamilo jis lenkė, karštai pamylėjo...

Ir auštantį rytą dar saulei nekėlus,
Sugrįžti paliepęs pulkams galingiesiems,
Pats skrydo tėvynėn ir lenkė apglėbęs —
Įsakė nutilti griausmams tolimiesiems...

* * *

Ir skrenda valdovas — jo žirgas, kaip žaibas,
Per žydinčias pievas, miškus galinguosius...
O lenkė — be žado... nerimsta valdovas
Užmerkia akis... o vien mato gaisrus kruvinuo-
sius...

— Neliūski, o, lenke! — nakties tai šešėliai...
Nurimki!.. tai kraujas... man slėgia krūtinę...
Neverk, štai jau kuorai mėlsvieji
Jie tylūs, svajingi—tai mano, brangioji, gimtinė!

Bet lenkė negirdi — nenori ji siūlomų turtų,
Jos galva nusvirus — ji šypsos užburta,
Tylių, jau ne žemiško grožio sapnų...

Suvirpo valdovas — akys žiburėliai...
O veidas išbalęs, gaisrų tik šešėliai
Užklostę neleidžia skaityti kančių...

* * *

Sugrįžo valdovas į savąją pilį —
Kaip beržas, nuliūdęs, skausmų iškamuotas,
Net palinkę pečiai nuo sunkumo naštos,
O veidas tylusis giliai išvagotas...

Nerado galingas, ko širdžia taip troško —
Ne žmogui išspręsti sielos paslaptis,
Ne žmogui pažinti nerymasčio galią
Ir sritį pasiekti kur veđa viltis...

IV.

Vai liūdnos ir skaudžios prabėgo tos dienos —
Paniuręs valdovas vis liūdi pilyje...
Praėję šešėliai apgaubė blakstienas.
Jis meilę ir skausmą užkeikė širdyje...

— Pasauli! kad ainiai atmintų prakeiktąją meilę,
Kentėjusių širdį bedalio valdovo —
Aš amžiną aukštą jai kapą supilsiu,
Aš milžiną miestą jos garbei įkursiu...

Ir ateis kada nors, gal, po keleto amžių,
Jog vergovės nukratę skaudžius grandinius,
Mūs galingieji sūnūs į žemę prabils: —

Šalie Žemaičių, tiek daugel amžių,
Mes tavo sūnūs tamsoj glūdėje —
Gūdžiąją naktį, gaisrams liepsnojant,
Prie tavo karsto sargais būdėje —

Šiandieną keliam šviesos žibintą,
Teg' brolių širdys, lyg gaisru vienu,
Džiaugsmu nušvinta!...

—x—

J. Augustaitytė-Vaičiunienė.

Jei moki atleisti, kad tave mylėjau,
Tau skinsiu rasotas gėlių taures,
Jei moki suprasti, ko nuolat tylėjau,
Suprasi rasotas ir tylinčias jas.

Kai džius tau krutinė ant dulkėto kelio,
Išliek sau į širdį tu jujų rąsas,
Aplaistytk ir kelią iš vieno žiedelio,
Nežeis tąsyk gruodas tau kojas basas.

Tos rąsas žiedeliuose šaltos ir tyros
Bus ašaros mano žydriųjų akių,
O kekės, kur dailiai tau rankosė svyruos —
Audimai svajonių tyliųjų lakių.

Aš priverčiau žiedus, kai man nepasakęs,
Tu kažin kur ėmęs staiga išnykai;
Dar laukiau prie skliautuose degančios žvakės
Jaučiau, kaip nutruko svajonių tinklai.

Atleisk, kad mylėjau — dangus jau atleido
Ir ištiesė šaltąjį glėbį plačiai,
O ašaras vėjas nušluostys nuo veido.
Bučiuos, kai ims juosti dangaus pakraščiai.

—o—

Pr. Genys.

Atvėriau savo laisvės bokštą —
Svečių žadėjo būti,
Kurių senai širdis jau trokšta
Prieš mano laimės žūti...

Išėjo daug, oi daug metelių —
Ilgiuos nuliūdęs jujų;
Nėra svečių, nėra svetelių...
Nėra džiaugsmų skambiųjų...

Ir laikas bėga, vėjas kaukia
Ir drasko mano bokštą...
Ir vėtros — ūžia! siela laukia
Krutinė trokšta, trokšta...

Mazeikiai, 17. X. 24.

—o—

J. Augustaitytė-Vaičiunienė.

Nors sodai auksiniai, bet seloje nyku,
Nes auksas nei širdį, nei sielą negydo —
Iš lapų geltonų nepinsi vainikų,
Iš ruko nekalsi nemirštamą skydo.

Tik vėjas tais lapais gelsvais apsikaišęs,
Su smuikais, birbynėmis laksto pašėlęs. —
Tai grįžta iš puotės, tai skuba į vaišes,
Tai vaiko tarp medžių baltų žiedų vėles.

Žingsniuoju takeliais, o medžių tik griaučiai,
Tau šypsos ir barškina styrančiais kaulais—
Galvoji:— kad kartą žiedų dar sulaukėia,
Jais džiaugėia, kaip kitas nevystančiais laurais.

Be galo pamėgau melodiją ruščią,
Graziai išauklėtą švelnutės krutinės;
Baugu, kad širdyje, kaip erdvėje, tuščia,
Kad gėsta ten plėnys džiaugsmų paskutinės.

V. Kr. Mečius.

KLEBONUI KALĖDOJANT.

(Lietuvos bajorų gyvenimo vaizdelis).

(Ekspromto—mano mažytei—M. Og.)

Buvo žiema. Reik manyti, kad nelabai ir senai, nes jau ir aš buvau pasaully.

Leidžiantis saulei, kartais vakaruose, dangus dega raudona ugnimi. O nakčia.. pilnas dangus žiburių, mėlyname dugne mirksi, šypsoi iš aukštybių žvaigždės. Čia vėl dvelkia malonus pietų vėjelis, aplinkui, kupini grioviai, grioveliai balto, minkšto sniego. Nušįsypso tolimų pietų saulelė ir susiraukęs, išpilkėjęs debesies veidas sumalonėja. Tada sniegas spindi gražiausiomis varsomis. Štai kaimas, platus vieškalis, čia ukininkai pasikinę arklius tik švilpia, tik nardo per sniegą.

Šiandien pas bajorą Kr. atvažiuos kalėdoti klebonas. Mėgsta šis didikas su ponais-kunigais papuotauti. Tas lengva jau numanyti, kuriam tikslui, per visą dieną iš rumų kaminų veržėsi juodi dumai. Kambariuose kaitinosi žvilganti pečiai; virtuvėj visas desėtkas tarnaičių piovė gaidžius ir paršus, lupo plunksnas ir šerius, o jau įgudusios valgių gamintojos čirškino ir kepė įvairius valgymus; metaliniuose puoduose marmėjo skaniausios sriubos-bulionai. Pats šeimininkas raičiojo bertainėlius su alumi ir skaitė skanių koniakų ir vynų butelius; ponia šeimininkė (dar vis tokia gražuolė) dėstinėdama visokius stiklus, taures, sidabrinčius peilius ir šaukštus, laužė sau galvą, kad tik visa būtų tvarkoj. Kitaip ir buti negalėjo, nes ne vienas tik klebonas svečiuosis, yra ir daugiau kviestų svečių.

Po pietų 2 valandą bernas išvažiuos parvežti kleboną; kiti svečiai atvažiuos savais.

Apie 4 val. jau pilnas kiemas rogių. Arkliai vieni už kitus vis gražiau parėdyti; žvilgančių sagučių, grandinių skamba varpeliai; tarnai arklius nurėdė ir suvedė į arklydes.

Bet labiausiai traukė akį patys svečiai. Tai buvo jaunų ir pagyvenusių, moterų ir vyrų, burelis. Kad puota būtų gyvesnė, įdomesnė (gerai tai žino ir ponas Kr.), užtat buvo kviesta panelių grakščių ir jaunų kavaliierių. Svečiai dar nesėdėjo, užtat galima buvo pastebėti trys vyrai, kurie savo milžinišku kuno sudėjimu skyrėsi iš kitų. Tai buvo K-jos par. džiakonas, didis medžioklės mėgėjas ir labai geros širdies kunigas Antras K., didelis dainininkas, muzikos mėgėjas, drąsus ir ištvermingas kunigas.

Ir trečias — ex-generolas, bajoras Sv., tai labai gailestingas ir visų gerbiamas ponas.

Vos tik spėjo ponai subruzdėti į šiltą, kilimais ir blizgučiais papuoštą saloną, kaip namiškis pranešė, kad per kalną, nuo Bud. dvaro atvažiuoja klebonas. Šeimininkai išėjo pasitikti. Klebonas atvažiuo. Svečiai sustojo, klebonas pašlakstė švęstu vandeniu, paskaitė atatinamą maldą, visi iš kunigo rankų pabučiavo kryžių, ir po to šeimininkas paprašė kunigą nusirėdyti.

Ir po valandėlės vieni vyriškiai sėdėdami rukė skaniausius cigarus, kiti netoli moterų filosofavo, bei politikavo.

— Ką, tamsta ex-generole, manote apie grafo Tiškevičiaus (palangiškio) nuomonę, — prabilo kunigas K., — kuris (bus jau 20 metų) Paryžių viešėdamas, vieno solono didikams išpranašavo japonų-rusų karą, o toliau pranašavo ir tokį karą, kokio pasaulis dar nematė?

— Taip — atsiliepė užklaustasis, — už pastarąją nuomonę ne vienas prancuzas siuto, kada šis pasakė, jog už Paryžiaus ištvirtimą visą šalį granatos apvalys. Taip, grafas Tiškevičius tai pranašas, tai šios šalies žiedas; jam ne Lietuvos dvare reik sėdėti, bet neįgudusius rusų politikus, diplomatus už nosių vedžioti. Ir aš pražilęs armijoje, jo nuomonę gerbiu ir įsidėmėkite tamstos, kad metai po metų bus audra, nes antai vakaruos debesys jau renkas.

Pamaži net ir ponios atkreipė dėmesį į to žilo pono kalbą ir visi tylėjo.

Gretimam kambarį žvangėjo kuvertūros. Tarpdury pasirodė gražaus ugio ponia, tai buvo pati namų šeimininkė.

— Visus gerbiamus svečius prašau vakarienės.

Subruzdė, suužė svečiai. Pirmiausiai išėjo moterys, o galop ir vyrai.

Vakarienę vedė vietinis klebonas Gr-kas. Tai jau sidabro plaukais kunigas. Pilvočiai "uzboniukai" midaus ir augalotos taurės vyno pačios kvietė svečius pasirinkti, kas širdžiai patinka. Svečiai išgėrę po vieną ir po kitą, valgė, juokavo ir gyrė sriubas.

Ir vėl svečiai suėjo į tą pačią salę, čia visa buvo aromatiška, malonu. Dar jauna bajoraitė Madelona atidengė pianiną ir užgavo klavišus. Visi nutilo. Prašneko Apolono burna, širdies ramintoja, užraudo mergaitės skruos-

PRIE KARO MUZĒJAUS, KAUNE

Tauta meldziasi uz laisvę ir nepriklausomybę ir uz tuos, kurie del jos padęjo gyvybę.

tai. Salē patvino saldžiausiais, švelniausiais akordais. Tai buvo ispanų baletas. Svečiai, ypač kavaleriai, mandagiai nusilenkę gražuolėms, poromis sukosi linksmų skambėjimų sukury. Senesni žiūrėjo į gražias poras, skestančias valso bangose... "O koki plastingi jaunųjų judesiai!.. kalbėjo jie.

Be to, radosi ir gan gabių solistų, o ypač talentingas dainininkas kun. K-tis, Jiš savo vyrišku balsu klausančius žavėjo. Ypač jam sekėsi dainelė:

Šokit ponai, kunigai,
Tegul skamba pinigai
Tra la-la-la-la-la-la
Tra ta-ta-ta-ta-ta-ta!

Gamtos buvo juoda ir ramu, nei žvaigždžių danguj ir triukšmo ant žemės. Artimas kaimas miegojo. Tik dar bajoro Kr. namuose švietė didelės lempos, skambėjo muzika ir linksmi balsai. Tačiau laikas bėgo, jų linksmumas išsekę ir miegas tapo už visa skanesnis, žavingesnis, malonesnis. Todėl vieni svečiai išvažinėjo namon, kiti pas kleboną Gr-ką, o tretį pasiliko čia pat. Rytojaus dienai nutarta buvo susirinkti medžioklei.

Šiaurės vėjas pradėjo kaukti ir staugti, purtė sudžiuvusias medžių šakas, bet ponai paskenę minkštuose pataluose ramiai ir saldžiai miegojo.

Anksti rytą vos tik pasipurtes ir ištiesęs krutinę užrėkė gaidys, pakilo keletas linksmų merginų ir ėmė ruoštis: šluostė, dabino salonų, kėdes, šveitė indus, iš popierių braškino kvėpiančius muilus, miltelius ir t. t. ir t. t..

Nušvito rytai, pakilo iš miego užraudusi saulė. Vos tik palytėtas sniegas spiegė it beprotis. Pabudę varnos ir namų paukščiai lakiojo šaukė maisto.

Aštuontą valandą svečiai vėl suvažiavo. Laike pusryčių senyvas bajoras šitaip prašeko į VII klasės gimnazistą.

— Na bent tu, Leonarde, papasakok man ką nors, šitąjį, anąj, ką sapnavai?

— Ačių tamstai, prisipažįstu, kad nieko. Gal žinote kokių priemonių prisiversti sapnuoti?

— Tai tau vyras, tarė senis, baigęs klesas ir dar nežino, o flirtuot, rodos, jau įgudęs esi gerai. Štai ir daktaras jūsų gimnazijos džiaugiasi, kad turėsiąs puikų žentą, laikykis..

Užraudęs Leonardas šypsojosi.

— Na tai klausyk, tęsė užpuolikas, nori sapnuoti velnią, nesigailėk vakarienės pavalgyt, nori sapnuoti savo "širdies damą" — perskai-tyk po vakarienės porą šimtų puslapių romano.

Visa publika ėmė juoktis iš senio "šposo".

Po vėlyvų pusryčių vyrai išvažiavo medžioti, ponios pasiliko šiltai sau namie. Čia pas- skendę minkštose kanaposna kalbėjosi apie vy- rus, jų "reikšmę" "šiam svietai", čia žiūrinėjo šeimininkės papuošalų, brangių kilimų, tualetu reikmenų ir t. t..

Tuo tarpu vyrai buvo jau pagiry, taip retų krumų. Giria užė, oras tapo minkštas, sniegas atsileido, pasidarė švelnus; galima buvo laukti atolaidžio. Užsikabinę ant pečių vyrai šautuvus, išsiskirstė po pagirį ir pastojo žvėriukams ke- lius. Drąsus buvo vyrai, nes nebuvo ko ir bijo- tis: liutai ir meškos iš Lietuvos girių pasišalino, liko tik baikštūs vilkai, lapės, kiškiai ir kiti. Tai vienam šone, tai kitame girdėjosi pykšė- jimai. Bernas, kuris buvo prie arklių, išgirdęs žvimbiančią kulką, guldavo ant pilvo.

Saulė buvo neaukštai. Rinkosi prie arklių ir medžioklės mėgėjai. Vieni parvilko porą lapių, kiti pilkų kiškių, tretį kurapkų bei varnų, na, bet ir tokių buvo, kurie nieko nesučiupo. Iš to kilo tarp vyrų ir nedideli ginčai.

— Aš manau, ponas džiakone, tarė senyvas bajoras, kad ne mano šuvis, tai ši lapė būtų pasprukus.

— Veltui, tamsta, sakote; norite, išbandy- kime savo gabumus, kuris geriau sugebame vartoti ginklą.

— Gerai, atsakė žilabarzdis ponas. Tarpinin- kaujant draugams buvo sutarta, kad ponas lai- kys tarp dviejų pirštų penkrublę, o džiakonas, iš 10 žingsnių atstumo šaus. Jeigu nepataikys į pinigą, užmokėsias 200 rublių. Ponas, neatsi- žvelgdamas, kad galys ir nagų netekti, sutiko ir jau laikė. Aplink stovintieji tik rankomis trynė. Džiakonas ištiesė šautuvą, liepė anam užsimerkti, trys.. ir šovė. Ponas tik nagus pa- kratė, pasižiūrėjo ir tarė:

"Tai, vadinasi, pralošiau"...

Bravo, bravo! šaukė kiti ponai ir sugriebe- kėlė kunigą aukštyn.

"Kitaip ir but negalėjo," tarė nusišyps- jęs džiakonas.

Sumetę nukautus žvėris ir paukščius ve- ziman ir patys besiginčydamai tik švilpė namo.

Ponios, tyčia, nuilsusius vyrus iššiviliojo pačiuožti. Čiuožė visi, o nekurie guđuoliai net puikliausias ant ledo figuras brėždavo. Dar gal ilgai būtų čiuožę, tik..

Mat, iš aplink žiurinių kaimiečių, pasilei- do galvotrukčiais per ledą ir vienas piemuo ir, kaip tyčia, parbloškęs jauną bajoraitę ir pats užgriuvo ant viršaus.

— Gyvuly, — sušuko užraudęs bajoras Kr. — marš skersai žemę iš čia!

Piemuo nukurė į kaimą, kiek tik jo kojos nešė. Aukštųjų "sferų" publika traukė irgi sodo link.

Pianino garsai visus nuramino, tik medžio- tojas pralošęs 200 rublių raukėsi. Tačiau skani vakarienė ir ex-generolo, padėkos šeimininkui, kalba visus sutaikė.

Užgeso raudona saulė, sužibo dangaus akys, tada visi ir visi svečiai išsiskirstė į savo dvarus.

Suvalkija, 1924, gr. 5.

—x—

Šilleris.

POLIKRATO ŽIEDAS.

Iš aukšto bokšto iškilmingo
I miestą Samošą turtingą
Jis žiuri tardamas linksmi
Aigipto vardui. "Ištikrųjų,
"Laimingas aš tarp laimingųjų!
"Palaimą siunčia man dievai!"

— "Palankus Tau dievai galingi,
"Bet Tavo priešams jie kerštingi...
"Tu pergalėjai juos visus!
"Bet... gyvas vienas priešas tavo!
"Dar nesidžiaugki laime savo
"Jis keršytojas — oi nuožmus!..."

— "Karaliau! Pergalė! Laimėta!..."
Štai netikėtai iš Mileto
Atbėga siuntinys šaunus!
"Karaliau! Laurais garbingiausias
"Tau galvą puošime! Garsiausias
"Tu busi po visus kraštus!"

"Nuožmusis priešas nužudytas.
"Aš Palidoro išakytas
"Atbėgau Tau pranešt skubiai,"
Ir galvą kruviną parodo
Išimdamas iš indo juodo —
Juos baimė apėmė labai.

Svetys pašoko išgastingas.
— "Dar ne! Tu ne visai laimingas
"Nors pergalėjai! Gal manai,
"Kad ištikimos jurų bangos: —

“Pakyla audros, griauja langus —
“Sunyks gal jurose laivai!..”

Dar žodžiai jo nenuskambėjo
Džiaugsmų aidai štai pasiliejo —
Minia bruzdėjo ant krantų!
Būrys didžiū laivų sparnuotų
Iš jurų parplaukė miglotų;
O grobio kiek kitų kraštų!

Nustebęs svečias nerimauja:
“Šiandienė laimė veidmainiauja —
“Rytoj viską ji išmainys!
“Plėšikai Krito daug neboja
“Netol pakrantėmis plaukioja —
“Jie Tavo džiaugsmą suardys!”

Iš lupų žodžiai nuskambėjo —
Minia prie uosto sujudėjo:
“Nebėra Krito ir nebus!
“Audra sumušo jų laivyną!
“Nėra pavojaus iš juryno!
“Jau baigtas karas neramus!”

Didžiausia baimė svetį ima:
“Laimingas, bet takai likimo
“Labai slaptingi ir skaudus...
“Niekad, niekad žmonėms mirtingiems
“Nebuti amžinai laimingiems —
“Iškėsti turime skausmus!

“Ir aš buvau kuolaimingiausias.
“Turtingas, karuose narsiausias;
“Buvau globojamas dievų!
“Turėjau vieną brangų vaiką
“Dievai išplėšė jį be laiko
“Iš guodžiai verkiančių tėvų...

“Jei nori, kad dangus aptemęs
“Neužkliudytų Tavo žemės
“Dievų maldauki amžinų!
“Visus mus vargas juk atlanko
“Ir nė vienam dykai iš rankų
“Dievai nežarsto dovanų!”

“Jei abejoji laime savo —
“Klausyk ką sako draugas tavo!
“Tu pats nelaimę čion prišauk!
“Visų brangiausią savo turtą
“Nunešk į jurą šią užburta
“Aukuok, brolau, dievus maldauk!”

—“Brangesnio dailkto ant salyno
“Kurį širdis labai brangino
“Nėra, kaip žiedas šis perlų.
“Dievams aukoju jį širdingai,
“Kad karaliaučiau aš laimingai!”
Ir metė žiedą tarp uolų

Nešvito dar aušra gražuolė;
Žvejys į rumus štai įpuolė;
Jo veidas džiugavo linksmi!
“Karaliau! Žuvį štai didžiausią
“Tau atnešiau. Priimk mažiausią
“Iš vargšo dovaną nunai”

Tą žuvį perskrodęs virėjas
Įpuola pro duris, kaip vėjas.
Ir taria žvelgdamas gyvai:
“Štai žiedas Tavo! Nesvajosi
“Žuvies radau jį viduriuose!..
“Kiek laimės siunčia Tau dievai!”

Lyg kad perkunas trenkė svetį.
“Aš negaliu ilgiau kentėti
“Dievai mus baudžia, o, brolau!
“Daugiau draugu tu man nebusi,
“Gyvent aš noriu — tu gi žusi!...”
Ir puolė bėgti kuosmarkiau.

Vertė Pr. Genys.

Latvija, 1923 m.

Jurgis Daina.

Gražus pasaulis! Dyvinai
Del žmogaus laimės surėdytas,
Tik jo suprasti amžinai
Negali protas mus apviltas!

Jis ieško laimės, o dažnai
Patsai suardo žmogui laimę,
Pražudo viltį, nes jinai
Slopina kieta vargo baimę.

Gražus pasaulis! Tik žmogus
Nemoka grožėmis jo džiaugtis.
Ir delto jam jisai nykus,
Delto jis nori iš jo trauktis!..

12-1-22 m.,

5 pėst. pulkas.

P. Gintalas.

KUDIKYSTĖS DIENOS.

Dienos, dienos kudikystės,
Jus žydrias aš numylėjau...
Kur sapnai užgimę vystės,
Kur laimužės sau tikėjau...

Pamilau tada mėlynę —
Žydrųjį dangų ir akių
Močiutės tylią begalinę.
Ir daugel pasakų senų...

Mylėjau dar — sesutės dainą,
Rytuos bešvintančią aušrinę,
Močiutės pasaką seniausią...

Ir tą naktųžę tylią žvainiā —
Kurios sapnai nun prisiminię, —
Krutinę audrina tyliausia...

J. Augustaitytė-Vaičiunienė.

Jei norit, kad žmonės nebūtų pikti,
Mylėkite žemę džiaugsmuos ir skausmuos —
Ji tekančios saulės rausvų kasnyku
Pamilusi dailiai apjuos.

• Jei norit, kad žmonės nebutų pikti,
Jiems duokite skausmo karčiausių lašų —
Tegu jie pajus, ko ilgies ir kerti,
Pamils jie tave pamažu.

Jei norite dangų ant delno matyt,
Užpuskite žemėj visus žibintus,
Šiandienines puotas iškelkite ryt,
Ir vėlei užkelkite vario vartus.

J. Naruševičius.

Kuomet aš tave negaunu regėti,
Širdis krūtinėj pradeda liūdėti,
Ją traukia meilė prie tavęs saldžioji,
Del tavęs plaka širdis jausmingoji
Ir tavo širdį stengiasi atjausti,
Saldžioje meilėj karštai prisiglausti,
Pasaulį visą del tavęs užmiršti,
Kad brangų meilės žodelį išgiršti.
Kai tavo veidas skaistus, it saulelė,
Man pasirodo, nurimsta širdelė,
Išnyksta greitai visokis liūdnumas
Ir vėl pakyla dvasioje ramumas.

Jurgis Daina.

RYTĄ.

Jau užgeso žvaigždžių milijonai!
Jau saulės pirmi spinduliai
Sužibo rytuose raudoni
Ir šypsos pasauliui meiliai.

Tik mus apkasuose jų pluoštas
Atbėgęs mirgena liudnai,
Išvydęs, kad karstas paruoštas
Didvyriui kirstam mirtinai...

Kuris per nakteleį budėjo,
Sargyboje savo tautos,

Ir auštant jau galvą padėjo...
Oi, daug kas jo graudžiai vaitos!
Draugai nebeteko drašiuolio,
Kuris del tėvynės neboj'
Nei priešo nei buvio šykštuolio —
Su jais jis be baimės kovoj!

Mergelė, kurią jis mylėjo,
Neteko varge paramos,
Ir laimę jauna palydėjo,
Tarp džiaugsmo jaunystės pirmos!

1920 m. 5 pėst. pulkas
Veik kariuomenė.

J. Augustaitytė-Vaičiunienė.

Nenoriu tylos, kad neišgirščiau
Kaip mano grutinėj skausmai nauji sprogsta,
Nenoriu šviesos, kad neišvyščiau,
Begliuvantį mano saulėtąjį bokštą.

Tiesa šiurpingoji pasako,
Kas pamato traukia tvirčiausiają plytą,
Kas užputė švyturius tako,
Iš kur čia krauju tiek prilyta.

Geriau, kad pasaulis apvirstų,
Ir mane nuplautų, kaip dulkę nuo kranto,
Negu pamatyčia dėmes brangių pirštų,
Ir juodus šešėlius ant veido man švento.

Bet ne! Tegu žemė sušvinta
Ir saulė iškyla iš auštančio garo,
Tada pažiūrėsiu aš išraiška rimta,
Kaip šypsanti žmonės grabus slapta daro.

Tyloj bepajusi tik širdį,
Tyloje tyliai tik prie jos prisiglausi —
Tegema vėl mintys, kur gausmas nutildo,
Tegema ir miršta troškimai giliausi.

Erškėčiai pasauly pasėti
Teperauga širdį, lyg gyvojo kraujo —
Vistiek pamylėjus nemesiu mylėti:
Ant seno pasaulio nereik dangaus naujo.

Jurgis Daina.

ŽIEMA.

Jau atėjo žiema.
Apsiniaukęs dangus,
Tarsi priešas iš augšto grumoja —
Ir mus lygius laukus,
Per dienas ir naktis,
Snaigėmis nenustodamas kloja.

Jau baltuoja laukai,
Savo grožę — gėlės,
Rupestingai snaigėmis pridengia!

Iš tolios gi šalies,
Karalaitis žiemys,
Į mus šalį puotaudamas žengia...

Kur tik jis pasivers —
Vis jam lygus keliai:
Ar but upės, ar pelkės, ar slėnys...
Tai matydams džiaugsmu,
Nusišypso lengvai
Nerangus mus pilietis — vargdienis!

Ir važeliu skubiai,
Kinko žirgą stainios,
Riša karčiuosna vario varpelį! —
Ir su vėju kartu,
Lekia lygiu keliu,
Užsimiršęs nelemtą vargelį!
29 — XI — 21 m.,
5 pėst. pulkas.

Vladas Balaišis.

Ežeru.

Supa... Supa... Neša mus...

— Lilija, sukime laivą į tą pusę, kur saulė
prieš atsisveikinant bučiuoja mūsų ežero vilnis!
— tyliai sako jaunas studentas savo numylėtinei.

— Žiūrėk, Lilija, koks gražus pasaulis! Aš
esu šiandieną visų laimingiausias. Man labai
linksma... Aš negaliu atsigrožėti veidrodiniu eže-
ro paviršiumi. Myliu tave, skaisveide saulute!
Bučiuok, bučiuok mane ir slėpkis už žydinčių
gegužės miškų, o, kvapus vėjeli, gaivink musų
krūtines!

— O gražus pasauli! Į kokią užburtą šalį
vilioji mus?..

— Neškit, supkit jūs svajonių vilnys ten,
kur amžių grožė žiedus supynė... Į žydriąją mėlynę...
Šiandien jau pražydo rozės ant to grožės
tako, kuriuo žengiu. Klausyk, Lilija, štai ten
prie krantų, tarp žydinčių alyvų maloni lakštu-
tės daina skamba. Jos dainos aidą kartoja kran-
tai. Tai slaptinga vakaro malda, kuri kyla aukš-
tyn į padanges, į Aukščiausio rankas.

— Alfonsai! — tyliai taria ji. — Koks tu gi-
lus svajotojas?.. Ir žvilgteri slapčia jam į akis,
kuriose spindi neapsakoma šventosios meilės ug-
nis.

Susitinka Alfonso žvilgsnis su jos. Paraus-
ta jo veidas. Jis neapsakomai laimingas. Jau-
čia dabar tvirtai savo sieloje tą šventąjį jos akių
žvilgsnį, iš kurio išskaitė jis, kad myli jį. Jis
jau senai pavergtas jos. Senai jau kankina jo
širdį Lilijos meilė; bet jis dar niekuomet nedrį-
so pažiūrėti į jos mėlynąsias akis.

— Alfonsai, o koks gražus pasaulis! Kaip
puikiai kvepia gegužės žiedai. Minga siūbavusios
ežero vilnys, o mes, štai, žiūrėk, supamės bery-
bėje... Štai plaukia mūsų laimės laivas tolyn per
krištolines vilnis. Po kojomis ir aukštai spindi
žvaigždžių miriada, o tarp jų vadovas mėnulis
šviečia takus.

Štai... Štai žvaigždžių karalienė... Štai gra-
ziosios jūros žvaigždės. Ramusis pasaulis. Klau-
syk! Štai kyla meilės himnų garsai, lelijų-rožių
kvapai migdo mane... Supa... Supa... Neša mus...

Nutilo abu. Glaudžia Lilija savo galvą prie
Alfonso skruostų, o jis uždeda savo rankas ant
jos pečių. Šventa tyluma, tik meilės užburtos
širdys kartoja:

— Tu būsi mano, o aš tavo, visados. Vi-
suomet žydės mums gegužės gėlės, visuomet bus
gražus ir malonus pasaulis. Mes mylėsi-
mės, mylėsime, o mūsų meilei nebus galo.

Vien atšalęs pavasario vakaro vėjelis bučia-
vo ežero vilnis, judino miegančias lankos gėles,
nešiojo baltųjų vandens lelijų kvapus po snau-
dziančias ežero vilnis ir apsupęs savo sparnu įsi-
mylėjusius vedžiojo po slaptingas grožės šalis,
būrė linksmias jiems pavasario dainas, žadino
meilės jausmus ir statė širdyse aukurus pasišven-
timo.

Panevėžys.

— o —
V. Kr. Mečius.

VĒLIŲ NAKTIS.

(Expromto—Mano Draugams)

Parado ten saulė ir aukštas dangus,
Ir paukščiai pažinę paspruko visi—
Žvėreliai stenėjo uolose...
Susmąstė karalius—žmogus.

O dangų apsiautė pilki debesiai,
Paniuro linksmi, kitados, vakarai.
Ir sniego spurgeliai minkšti,
Apreiškė mūs žemei kentėt.

Ir audra ir vėjas įsiunta ore.
Dangus susimaišo, tikrai, su žeme!..
O vėjas tarp šmėklų mūšy,
Tik kaukia audrų sukury!

Ir triobos siūbuoja ir bokštai aukšti,
Ir braška šimtmečiai ažuolai tvirti!
Ir kryžiai liūdnujų kapų
Dejuoja nuo smūgių smarkių.

Čia vėlės ir šmėklos supuola žmonių—
Lavonai trūnyja—neklauto klyksmų...
"Jau aušta!" suriko gaidys—
Galvotrūkišiais šmėklos išnyks...

J. Vaidevutis.

Ilgesio Daina.

(Pasaka).

Ir nepamilo bernas skaiščiaakės nė vienos, nežavėjo dainos jų sidabrinės, tik mylėjo jį ilgesys, ir jis jo klausė, užtai žadėjo ilgesys jam laimę suteikti — parodyti deivę mėlynakę, skaiščiaakę, kuri žavėjo jau berną ne vieną, viliodama jų širdis karštas ir juokėsi jų sapnais. Ir pamatė ją bernas ir atsiminė savo sapnų karalaitę, kurią mylėjo, kuriai dainas dainavo, dėl kurios ilgėsio himną kurė. Ir pamilo bernas, kaip niekas dar nemylėjo ir sekė mėlynakės — skaiščiaakės deivės žingsnį kiekvieną, ieškojo jos akyse meilės spindulio nors vieno, kuris būtų laimę jam lėmęs.

Bet veltui! Mylėjo deivė berną jau ne vieną ir nė vienam laimės neteikė dar jina; mylėjo, žavėjo, kol ilgesys ir jos jaunos, dar skaisčios sielos neužkariaudavo, o tuomet visa pametus sau viena svajojo, sau dainas dainavo apie berną doobilėlį, apie žaliąją rutelę; ilgesį ji pynė į dainų garsus ir skambėjo jos ilgesio dainos plačiai...

Ir pamylėjo ją bernas ir ji viešpatavo jo sielos jausmuose, bet nemylėjo jaunikaičio ji ir juokėsi, kaip iš daugelio kitų; viliojo vien tyčia, kad turėjus kuo pasijuokti ir užmiršti nežinomą skausmą, kuris slėgė ir jos sielą ir... viliojo į nežinomų slapybių rumus, ilgėsio viešpatystę...

Nurimdavo bernas jaunasai tik prie darbo, ir dirbo, kal nusilpdavo protas ir nejučiomis atėjęs sapnas nusiviliodavo į savo valstybę ir rodydavo laimės vaizdus, suvesdavo su svajų karalaitę... Bet ir sapnas neilgai viešpataudavo jo neramioje dvasioje ir pabudinęs ilgesys vesdavo berną į savo skausmų viešpatystę, ir vėl dirbo bernas ir nyko diena iš dienos — ilgesys jaunoje sieloje vis plėtėsi ir žudė jį...

Ir žvelgė bernas tamson, ir norėjo pamatyti pro nakties ukus savo svajų karalaitę ir kvietė ją atėjus nuraminti jo skausmus.

— Ateik, brangioji mano karalaitė, aš paklošiu po kojų savo skausmą, savo ilgesį, tik ateik...

Vėjas tik kaukia, vėjas tik šlama ir teatsako bernui jo sielos balsas ir susilieja berno skundas su vėjo kaukimu.

— Neraminsiu aš tavęs: myliu jau seniai berną kitą, man linksma, man ramu, nes myliu ir mane myli... Busi, bernuži, ir tu laimingas, glamonės tave dar kitos rankos, bučiuos meilės lupos, glausis karštesnė krutinė ir busi laimingas.

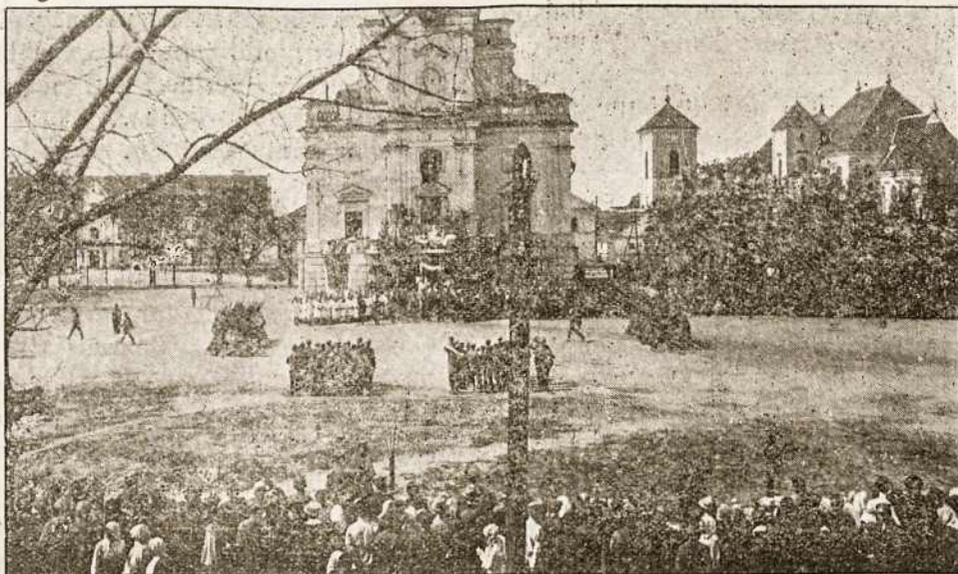
Lauke tamsu, šalta; vėjas, kai beprotis, duksta, šėlsta, nešioja lengvas sniegules, kuriuos neturi jėgų tam nematomam galiunui atsispirti ir sukdamos, dejuodamos lekia toli toli, kur krinta žemėn atsilsėt. Bet vėjas vis nenori duoti ramumo ir vėl stengiasi pakelti ir vėl neša į tolį.

Medžių šakos linksta, sunkiai girgžda, tartum, vaitoja šimtametė senutė skaudžios senatvės slėgiama, o vėjas matydamas jų silpnybę dar smarkiau sukasi po jų kaulėtas šakas. Prilėkęs prie trobų baldina langines, įsisukęs į kamina dejuoja, kaip pasakų vaidas ir baugina kuklikį ne vieną, kuris įsiklausęs vėjo kaukimo baugiai glaudžiasi prie motutės ir prašo pasaką pasekti apie Joną Karalaitį, apie seną vai-duoklį...

Myluoja bučiuoja motutė mažą sunelį, seka pasaką apie vėją galiuną, apie šaltį senelį, kuris apdovanojo Rutelę, kad ji tarnavo piktam seneliui... Klausosi sunelis ir užmiega ant motutės kelių ir šypsosi per sapną, nes laimingas: nekankina vargai, neslėgia krutinės ilgesys. Bučiuoja motutė sunelį, nes užaugins sau senatvei paguodą... vėjas kaukia blaškos ir žadina ilgesį jauno berno sieloje...

Stovi sau bernas prie lango ir žiuri į erdvę begalinę ir akys klaidžioja betiksliai. Kankina jaunuolį ilgesys, graužia jauną sielą meilės nuodai ir sunku, vai sunku jaunam klausyti staugiančio vėjo, raudančios sielos... O mažutė snieguolė linksmai sukasi vėjo sukuryje ir vilioja berną prie savęs žadėdama priglausti savo šaltą veidą prie berno karštos krutinės. Tik jaunuolis jos nemato, ir lekia ji artyn, glaužiasi prie drėgno stiklo, ir — viliodama jaunąjį, išnyksta, kaip laimės valandėlė svajų karalystėje... ir vilioja berną jau kita mažutė snieguolė, o audra neliauja siautusi...

Dainuoja jaunuolis ilgesio dainą, ir skundas veržiasi iš karštos sielos, kuri meilę pirmą kartą tik pajuto. Ilgėjosi tol, svajojo, ieškojo nežinodamas ko, ir laukė... Ko? Nežinojo patsai! Troško mylėt, būti mylimu. Mylėjo berną jau ne viena karšta širdis, norėjo pagauti jo jauną, ilgėsio pilną sielą, bet veltui... nedegino jo karštos jaunužės lupos, niekas berno neviliojo, neramino, ir likdavo tik ilgesys, kuris viliojo į didžiulius svajų rumus ir teikė skausmo jaunam bernui.

Pirmieji Lietuvos kariuomenės būriai, iš kurių susikūrė narsi, galinga tautos dabartinė kariuomenė.

— Žinau: bučiuos mane ilgesys, ramins skausmas, glaus žalias žolynas, ir busiu laimingas amžinai, ir tik kapai težinos, kaip mylėjo ir dejavo jaunojo berno siela.

Ir uždainavo bernas ilgesio dainą, kuri sklido į erdvės platybes ir nešė ją vėjas prie mirgančių žvaigždžių, bet dar labiau nerimo jaunojo berno širdis, geidė meilės nuraminimo.

Nutilo vėjas, nurimo gamta, suspindo daug žvaigždžių bėrybėje dangaus ir svajavo bernas, ir mylėjo tą žvaigždę, kuri tiesiai žvelgė į jo išblyškusį veidą ir, tartum, viliojo prie savęs, mirgėdama nakties tamsoje. Pakilo skaištus mėnulis ir bėrė į tamsų pasaulį savo slaptiungius spindulius ir apdengė žemę vaiduoklių pasakų šešėliais, kurie baugina ne vieną keleivį, o bernas vis dainavo ilgesio dainą numylėtai žvaigždei, savo svajų karalaitėi...

* * *

Suskambėjo "Trimitas", pasirodė pašvaistė iš pilies aukšto kuoro ir ragino bernus jaunuosius imtis kardo, kilpinės ir eiti kovot už tėvynę, nes jau priešai iš pietų trempia snieguotus tėvynės laukus, žudo senelius, virgdina mergeles ir kelią jiems rodo pašvaistės degančių sočiųjų. Skamba pančiai geležiniai, verkia moterys, seniai jais surakinti...

Nubudo bernas iš svajų karalystės ir apleido ilgesys išgirdus balsą rago į kovą šaukiančio, pamačius pašvaistės rodančias kelią plėšikams. Nukankytoje krutinėje suliepsnojo keršto ugnis prieš priešus skriaudikus ir ėmėš kardą kietą, lanksčią kilpinę išėjo balnoti sau juodbėrį žigą, kurs neramiai žvingavo išgirdęs

rago balsą...

Išjojo bernas, kur šaukė tėvynė, kur tekėjo kraujo upeliai ir krito jauni bernai, kaip šimtamečiai ažuolai perverti prieš kardu kietu.

Žvangėjo kardai, zirzė vilyčios ir vėrė jaunų bernų širdis. Buvo kova, kraujo daug tekėjo, ir kovėsi ten mūsų bernas jaunasis vis lydidas ilgesio naramaus. Kovėsi narsiai, kaip nė vienas kitų ir daug žuvo priešų nuo jo kardo aštraus; nešiojo jį žirgas eiklusis, kur siautė kova labiau. Ir žuvo priešai, ir nyko jų eilės... mūsų bernams pergale lemdami; kardai atbuko, bet nebuvo gyvo jau nė vieno priešo, ir laisvė "Gedimino pilies" buvo atkariauta... tik nematė jau kovos galo jaunužis nesidžiaugė su kitais kovos vaisiais, nes priėmė jį žalias žolynas ir smiltys pridengė melsvasias akis — paėmė jo gyvybę tėvynė, kaip laidą už savo laisvę, ir nušimo jaunuolis radęs atilsį kape. Nematė bernas laimės, vien skausmą, nemylėjo niekas — vien ilgesys, ir dabar ramus ilsisi išvadavęs "Gedimino pilį" aukštą nuo kurios plevesuoja vėliava jungdama visus ištikimus sunus po savo sparnu.

Žuvo jaunasis bernas, tada pamylėjo jį skaiščiaakė. Liudėjo nematydama jo ir žadino jį keltis:

— Kelk, brangusai, kelk... nemylėjau tavęs pirma, nežinojau, kaip brangus man esi, bet dabar myliu ir kito jau nebusiu niekad.

— Per vėlu — man ir taip ramu ilsėtis brolių kape, o mylėjo mane ilgesys, mylėjo skausmas; jau užteko meilės tos, nenoriu daugiau atjausti.

— Juokiasi iš tavęs, raminausi su kitais, bet laimingas tasai, kurs šypsosi laimės džiaugsmu paskutinis.

Ir nyko jaunoji, ir nuėjo ieškoti kapo savo brangiausiojo, kurio nemylėjo, bet pamilo tik — pervėlai.

Ir ant berno kapo pasodino tvirtą ažuolą ir rožių kerą, ant kurio atlėkus lakštingala traukė ilgesio dainą, o ankstų pavasarį kukavo gegutė apie žuvusią mergaitę, kuri pervėlai pamilo bernelį jauną... O žmonės porino, kad tai mergelė apverkia savo bernelį kas pavasarį šiltą!... ir Gedimino pilyje plevesavo skaisti vėliava, padangėmis skrido "Vytiš" aukštai kardą iškėlęs, ir saugojo tėvynę nuo priešų skriaudikų.

1924 — X — 14 d.

Eug. Šnekutis.

Motinos Meilė.

(Iš studento dienraščio).

Kad kas paklaustų manęs, kas yra sunkiausia pasaulyje aprašyti, papasakoti, aš visuomet, nemastęs, atsakyčiau: "Sunkiausias daiktas aprašyti, tai motinos meilė!" Ir veltui sėdėtų rašytojas ištisas naktis stengdamasis atpasakoti, kaip jo motina mylėjo jį ir tebemyli, veltui studijuotų pasaulinius rašytojus; — širdis širdį temokės suprasti.

Kuomet tik išgirstu betariant "motina," šilta kraujo srovė malonų jausmą neša į širdį ir mano akyse stojasi, it gyva, mylimoji motutė... Ateina į galvą tamsios, ilgos ir šurpios žiemos nemiegotos naktys, matau, rodos, kaip suvargusiais jos skruostais rieda didelės, tyros, kaip perlas karčios ašaros... O vėjas staugia už pirkelės sienų, it išbadėjęs liutas, kaukia, kvatojas iš motinos rūpesčio sušildyti, apginti nuo audrų mažutį, bejėgį sūnelį... Ir kas besuskaitys, kiek tokių naktų paliko jos neišmiegota?! Kuris gi kitas beparodys tiek pasišventimo, kantrybės ir meilės?!

Aha! žinau dabar, kodėl jos skruostais riedėjo ašaros, žinau! Motute, tu tebemyli mane ir atmeni tas žiaurias naktis, kuomet vėjui šelsiant, norėjosi matyti tavąjį sūnelį visuomet mažytį, šiltai apklostytą tavo malonios rankos, bet... tu žinotai, kad tas mažytis išlips iš lopšelio, išskris iš meilios tėvų gūžtos ir... gal nekartą savo gyvenime neš savimi tuos šurpius, šaltus vėjus, baisias audras be motinos akių, be jos meilės, globos ir, netekęs vilties, griaudžiai apsi-
verks!.. Taip, delto tau riedėjo per skruostus di-

delės perlų ašaros!.. O skaustančią širdį — malda temokėjo suraminti; tu tada meldeis pas Aukščiausiąjį, prašei Motinos, kad globotų tavo sūnelį ir vestų tikruoju keliu...

Dabar namuose tuščia mano kertelė, aš toli, bet tikras esu, jog nėra tos dienos, kad motutės mintys neskraidyto apie mane, tikrai žinau, kad tas prastas suoliukas, ant kurio, būdavo, motutė penėdavo, kur aš sėdėdamas išmokau poterių ir skaityti, visuomet jai primena sūnų, gimdo tuos pačius jausmus... ašaras.

O kas gali atspėti, ką ji dabar šaltose ir niūriose naktyse veikia, ar jos suvargusias blakstienas pridengia saldus miegas ir ar nedaugiau jai širdį skauda:

— Išskrido, kaip paukštelis iš šiltos gūžtos ir, kažin, ar nekenčia tos baisios nakties audrų, ar neverkia, ar nešaukia, o aš nieko negirdžiu, nieku negaliu padėti!..

Strasburge,
1924.

—X—

ATVIRAS LAIŠKAS.

Didžiai gerbiamas "Vyčio" Redaktoriau:-

Prašau neatsakyti vietos "Vyty" šiam mano pareiškimui:

Netikėtai pastebėjau, kad einąs Amerikoje laikraštis "Keleivis" skiltyse savo 41 Nr. iš 1924 m. spalio mėn. 8 dienos yra atspausdinęs mano eiles "Šielos Mergele", visai nieko nepažymėjęs, kad jos yra atspausdintos iš "Vyčio" 11 (142) Nr. 1923 m. rugpiučio mėn. 15 d.

Skaitydamas atspausdinimą mano eilių, nežymint iš kur jos yra imtos, mano, kaipo autoriaus, teisių neigimu ir įžeidimu — šiuomi viešai protestuoju prieš šį "Keleivio" pasielgimą.

Jurgis Daina.

27 — XII — 24 m.

5 pėst. pulkas.

—o—

ATVIRAS LAIŠKAS — ATITAISYMAS.

Gerb. "Vyčio" Red.:— Prašau išspausdinti Jusų laikrašty šiuos kelius žodžius.

Išspausdintos eilės 1921 m. Nr. 10 ir 1924 m. Nr. 20-me su paskyrimu Zuzanai, nėra jokiai Zuzanai paskirtos. Išėjo nesusipratimas, kurį atšaukiu.

Reiškiu gilios pagarbos,

A. Vaičiūnas.

C. E. Paulonis.

VYTIS.

(Paskaita paruošta L. Vyčių New York ir New Jersey valstijų apskričio suvažiavimui Maspeth, N. Y. gegužės 4, 1924 m.).

Ištardami mūsų organizacijos vardą — Vyčiai, — pajuntame, kad tas vardas yra simboliškas.

Vytystė yra senovinė įstaiga, kuri mummyse sujūdina jausmus, primena kilnius aukštus idealus, nors, gal, dažniausia apie Vytystę esame skaitę ir girdėję tikrai kaip romantinį, ar net tuščią judėjimą.

Mums, organizacijos nariams, nešiojančios Vyčių organizacijos vardą, svarbu susipažinti su Vyčių dvasia ir pajėga, kuria jie kvėpavo senovėje.

Visupirma nustatykim Vyčių kilmės gadynę.

Pasaulio istoriją galima išdalyti į tris bendras dalis:

Senovė, kuri seka iki Romos viešpatijos nupuolimo, apie 500 po Kristaus.

Viduriniai amžiai, nuo 500 iki 1500 po Kristaus.

Dabarties gadyne, 1500 po Kristaus.

Vyčiai savo pradžia gavo taip vadinamuose Viduriniuose Amžiuose. Kiekvienas amžius turi savo troškimus, savo siekius, savo skausmus; amžinos teisės nesiliauja veike, laiko ratas sukasi, o užslėpti jausmai išsireikšti geidžia. Nei vienas nežino, kas amžius daro, kas jų ypatingumus sudaro, kuomi jie kits nuo kito skirias. Tačiau kiekvienas amžius siekia išsireikšti per savas įstaigas. Literatūra, menas, filosofija — tai amžiaus įstaigos, rodyklės tų laikų žmonių mąstymo, nusistatymo.

Viduriniai amžiai yra pasaulio istorijos periodas, kurių dvasia, mūsų supratimu, nėra pilnai ir tinkamai išdėstyta. Istorikai, stovėdami šiame dvidešimtam amžy, nepajėgia jų pilnai suprasti, delto Vidurinius Amžius ciniškai apibūdina kaip Tamsos Amžiais; arba jei priskaito jiems kiek vertės, tai tik kaip duodantiems romantingų tipų, o ne kokių rimtų įvykių.

Tačiau turim neužmiršti, kad Viduriniai amžiai sekė po dekadencijos ir nupuolimo galingiausios valstybės — Romos. Šis nupuolimas įnešė netvarką Europos gyvenimui, kartu išgriovė sieną barbarų minioms į Europą.

Tais laikais buvo viena įstaiga, kuri teisė ir tvarką sergėjo. Tai Katalikų Bažnyčia.

Tuomet Europa buvo nuolatinių mūsų laukų, karai siautė be paliovos.

Katalikų Bažnyčia dėjo sunkias pastangas, kad sugrąžintų tvarką. Pradėjo drausti mūsų nuo šeštadienio iki pirmadienio; vėliau uždraudė mūsų nuo ketvirtadienio iki pirmadienio; po to — gavėnios ir adventų metu. Galima įsivaizduoti Europos padėtį, pasinėrusį į nesiliaujančių karų sukuri. Ačių Bažnyčios įtakai ir jos pastangoms, sušvelninti barbarų dvasią, kuri kitos teisės, kaip ginklo, nepažino, Europa liko išgelbėta nuo mirtinų žaizdų.

Vienuoliktam šimtmečiui prasidėjo vienas tų judėjimų, kuris tęsėsi per keturis šimtmečius — tai yra taip vadinami Kryžiaus Karai. O jų dalyviai — kryžiuočiai. Šitos kryžkarės tai buvo kareivių kelionė į Šventąją Žemę, kad atėmus šventas vietas, kurios buvo papuolę į netikėlių rankas. Tadgi, pirmu kartu krikščioniškoji kareivija iškėlė ginklą už šventą tikslą. Bažnyčios paklusnybei augant, karžygiai sudėdavo pažadus ginklą pavartoti vien apgynimui silpnų moterų, našlaičių ir šventų vietų. Tokia karžygytė, paremta šventa priesaika ir prižadais, išaukštino atskirus kareivius, padidino jų pagarbą ir iškėlė kareivį beveik lygų su vienuoliu.

Pirm sekant tolesnę Vyčių istoriją, pažiūrėkim, kas buvo Vytis, kaip Vyčių pastodavo, kokios jo prievolės buvo ir koks stovis buvo žmonių draugijoj.

Vytis visuomet arti sujungtas su žirgu. Vytis — jotininkas. Vaikas, sulaukęs septynių metų, norėdamas likti Vyčiu, mokinos joti. Dvylikos metų sulaukęs, buvo siunčiamas į bajoro pilį, kur tarnavo kitų vyresnių Vyčių kamandoj, kartu buvo auklėjamas intelektualiai bei Vyčių mandagumo ir uždavinių supratimo. Penkiolikos metų sulaukus, buvo pakeliamas į jotininkus, Vyčio ženklų nešioją, vėliavos dabotoją. Sulaukus vyro metų, buvo įteikiami Vyčio auksiniai pentinai — ženklas įstojimo Vyčiuosna, gavimas Vyčio vardo. Prisirengiant prie Vytystės priėmimo, kandidatas visą parą išpaspinkaudavo, visą naktį išlaikydavo vigiliją, t.y. būdėdavo bažnyčioj prie altoriaus; rytojaus dieną eidavo išpažintin ir prie šv. Komunijos. Po to, aprėdytas — apšarvuotas kitų Vyčių ir bajorų ponių, priimdavo iš karaliaus arba iš kito savo valdovo brukstelėjimą kardu pečiuose ir tuomi stodavo Vyčiu.

Kardą į rankas įduodavo kunigas sakydamas šiuos žodžius:

“Serve Christi, sis miles!

In nomine Patris, et Filii et Spiritus Sanctus. Amen.” (Tarnauk Kristui, būk karžygiu. Vardan Dievo Tėvo, ir Sūnaus ir Dvasios Šventos. Amen).

Tikras, ištikimas Vytis visuomet buvo paklusnus Bažnyčiai, atsidavęs šv. Tėvui, pasiauko-

jęs aukštiems tikslams, maldingas P. Švenčiausiai. Vytis savo garbę užlaiko be jokio sutepimo. Vyčio vardas buvo gerbiamas jo draugų ir net priešų. Žodžiu, Vytis turėjo visas charakterio tobulybės, kurios, šv. Rašto žodžiais, yra įgijamos per malonę. Vytis savo idealu skaitė būti visų Vytiškų dorybių atvaizdu. Vytis buvo pasirijęs tarnauti Kristui, vesti padorų gyvenimą, visuomet laikyti iškeltą kardą prieš netikėlius, kurie laikė užėmę Kristaus grabvietę; su visais, net priešais, atvirai ir teisingai elgtis. Vytis karaliui prisiekdavo ištikimybę, o mylimai mergelei mandagumą, pagarbą.

Kryžiaus karų metu įsisteigė keliolika Vyčių ordenų, kaip tai: Švento Jono Jeruzolio, arba svetingieji Vyčiai (1110 m. po Kristaus), Salemono Bažnyčios Vyčiai (1118 m.), Teutonų Vyčiai (1197 m.) ir kiti.

Pirmieji darbai šių ordenų buvo garbingi ir naudingi. Pirmuose žygiuose, švento tikslo vedami, Vyčiai siekė aukščiausio dvasios ir kūno išsitobulinimo, pasižymėjo tarnyba.

Kryžiaus karams pasibaigus, Vytystė, netekus religinės reikšmės, pirmon vieton statė pasaulinę garbę ir jos siekė. Nauja dvasia išsireiškė daugybėje žaidimų, imtynių, dvikovų (duelių) ir tt. Vis tai buvo veltus darbas, tuščias kraujo praliejimas. Skrajojantys juokdariai ir dainiai — dainose, vėliaus apskritai romantiniame literatūroje Vytystė pažeminama. Ir vieton šventų pasiryžimų, Vyčiai aukščiausiu tikslu pasirinko mergelės meilę, kas, žinoma, dažnai išeidavo Vytystės nenaudai ir pažemindavo jos garbę.

Tokia Vytystė, paremta žaislais, trukšmingais pokyliais, romansais (k. t. įsivaizduotais išgelbėjimais nekaltų mergelių iš apraganautų pilių), tai toli gražu nuo pirmų skaisčių Vyčių, kuriems vadovavo tikėjimo ir bažnyčios reikalai. Naujoji Vytystė, tai romantikų—rašytojų išmislas. Deje! su šia pastarąja Vytyste daugiau esam susipažinę, negu su pirmąja — tikrąja, kuomet Vyčiai buvo žiedai žmonijos daržely.

Paskutinėse savo dienose Vytystė liko tuščias patarnavimas prie karaliaus namų. Šiandienai Vyčiai, užlaikomi monarkų, vien vardu atitinka senovės Vyčiams. Kiti ordenai, kaip šv. Grigaliaus Vyčių ordenas, kurin priimami atsižymėję asmenys, turi senovės Vyčių dvasios — visu atsidavimu tarnauti Bažnyčiai ir žmonių labui.

Kitokia Vytystė nuslūgo, pasikeitė, virto tuščiu, be reikšmės žaislu, pakylų pažiba ir karalių palinksminimu. Vieton priesaikos prie kryžiaus, bažnyčios, liko tušti pažadai pokylų salėj, po paukščio ženklų. Chaucer, pirmas garsus anglų kalboj rašytojas, jau 14-me šimtmety

apgailėstingai aprašė tikros Vytystės išnykimą, nupiešdamas ištikimąjį Vytį, kurs aukštų idealų vedamas svetur kariauja, o ne namie lėbauja. Kitas gerai žinomas atvaizdavimas pasikeitusios Vytystės, tai 16 šimtmečio Servanteso rašinys "Don Kišotas," kurs išjuokia naujos rūšies Vytį, jo tuštumą išrodo. Šis veikalas yra išverstas lietuvių kalbon ir yra pasirodęs laikraščiuose ("Darbininke").

Trumpai suglaudus, kas aukščiau buvo pasakyta, išeina, kad Vytystė buvo tikslas, prie kurio atsiekimo kiekvieno kilnaus jaunikaiečio širdis linko. Vytystėn tepriimdavo vien dievotus, narsius, mandagius, dorus jaunikaiečius, kurie filgus tyrinėjimus pereidavo. Net antrame Vytystės periode, kuomet jau žemesni pasirijimai žadino, apsireikšdavo pirmųjų Vyčių dvasia, kuri negrait mirė. Priežodis: "Silpnoji širdis niekad dos neišlaimėjo gražios mergelės" — primena mums tas dienas, kuriose narsūs karžygiai, iškovojimui gražios mergelės, stodavo mirties kautynėšna. Mergelė anose dienose nebeperkama auksu nei nesąžiningu darbu, bet krauju, nebaimingu didvyriškumu. Kada Vytystė žydėjo, mergelė skaitė pažeminimu tekėti už tokio, kurs negalėdavo ant arklio išsėdėti.

Vytystė išsivystė ir pranyko. Jos nupuolimas nuo pirmykštės skaistybės nėra pasmerkimu pačios įstaigos. Sustojus būti kelrodžiu gyveniman, atėjo laikas pranykt, ką ir padarė. Vytystės išsivystymas, jos keturių šimtmečių įtekmė, neperdirbo žmogaus. Koks jis buvo, toks ir yra.

Paimkime tai, kas yra gero Vytystėj. Mums reik persiimti senovės Vyčių dvasia ir ją prie šių dienų gyvenimo pritaikint.

Vyčio žodis, tai kauceja jo vardo; Vyčio ištikimybė savo idealams; teisingas elgesys su prie-teliais ir neprieteliais.

"Tautai ir Bažnyčiai!" — mūsų obalsis.

Tvirtai prisilaikydami ir sekdami savo obalsiu, mes dvasioj būsim panašūs senovės Vyčiams.

Pavyduolis visą savo gyvenimą ieško paslapties, kurios atradimas sunaikina jo laimę.

Oksenštirnas.

Pavyduolių meilė nanaši į neapykantą.

Moljeras.

Tiktai tas myli, kurio mintis giedrėja ir rankos stiprėja nuo meilės.

Rubinšteinas.

Pinigai neišvengiamai užmuša meilę.

Rousseau.

Moterys noriau leidžia peikti jų dorą, negu jų protą ir gražumą.

Fontenelius.

Kas aršiai kovoja su religija, tas naikina meną ir kultūrą.

Friesenhausen'as.

Pastabos ir Apžvalga.

— *Priminimas.* Kai kurios kuopos Vajaus rezultatus slepia ir neduoda Centru pilnų žinių. Būt geriau, jei kuopos to nedarytų ir rezultatus kograičiausia praneštų Centru.

Šiuo primenam, kad visi Vajaus nariai, visos jų aplikacijos ir mokesčiai tur būt atsiųsti į Centro Raštinę vasario 28 dieną. Kuopos, neišpildę šio reikalavimo, prasilenks su Vajaus taisyklėmis ir tuo būdu negalės dalyvauti dovanų konteste.

— *Kas daugiau?* Centro Valdyba sumanė vakarą organizacijos naudai. Tuo tikslu nusamdė Chicagoj didžiulę "Dreamland" salę, nusamdė orkestrą ir artistus, kurie linksmins susirinkusius. Vakarą bus š. m. vasario 11 dieną.

Žinoma, be Chicagos apskričio paramos šis Centro užmanymas neturėtų jokios reikšmės. Apskričiui teks visas darbas atlikt: pardavinėt bilietus, sutraukt publiką ir t. p.

Visas vakaro pelnas, kaip aukščiau sakom, eis organizacijos gerovei—atmokėjimui spaustuvių paskolų, organo "Vyties" ir kitiems reikalams. Yra tokių paskolų davėjų, kurie reikalauja graito gražinimo. Pirmoj vietoj reik gražinti tiems, kurie šaukias iš Lietuvos. Iš jų ne vienas yra patekęs į sunkų finansinį stovį ir būt tiesiog nedėkingas elgesys, jei jiems nepaskubėtume gražinti.

Jei kiti apskričiai ir kuopos tiek rentų spaustuvių ir apskritai Centro pastangas, kiek remia Chicagos apskritis ir atskiros jo kuopos, tai netolimoj ateityje organizacija būt liuosa nuo visų paskolų ir galėtume eiti prie naujo sumanymo, būtent, prie išigijimo nuosavo namo.

Chicagos apskritį vertėtų pasekti kitiems apskričiams ir kuopoms.

— *Del Vajaus.* Š. m. sausio 11 dieną, metiniam susirinkime, Liet. Vyčių Chicagos apskritis nutarė iš savo izdo paskirti 75 dolerius dovanoms toms apskričio kuopoms, kurios Vajaus metu daugiausia naujų narių prirašys.

Pernai metais buvo paskirta 50 dol. dovanoms, kurios buvo išdalintos ta pačia tvarka, kokia numatyta ir šiais metais.

Tuo būdu padaryta maloni pažanga.

Liberalai ruošiasi. Kitą pavasarį bus Lietuvos Seimo rinkimai. Kas šiuose rinkimuose gaus viršų, tas paims į savo rankas valdžią. Nuo rinkimų priklausys, ar valdžia bus katalikų, ar liberalų rankose.

Liberalai nesnaudžia. Jie būdi, jie išnaudoja kiekvieną minutą, kiekvieną momentą. Jiems visos priemonės geros. Nevengia net pačių žemiausių ir šlykščiausių.

Ten, Lietuvoj, piliečiui vargas, skurdas gy-

vent—krikščionys kalti; perdaug lietaus—krikščionys kalti; šalta—krikščionys kalti.

Priešrinkimų kampanijos garai pasiekia jau ir amerikiečius. Nublukusioji, išsišėrusi socialistinio kailio valstiečių-liaudininkų partija jau atsiuntė savo žmogų, Makauską, šmeizti kitas partijas, ypač katalikų ir rinkti savo partijos reikalams aukas.

"Keleivis," "Tėvynė," "Vienybė," "Sandara" nesidrovi skleisti žinių žeminančių Lietuvos vyriausybę ir kenkiančių valstybės vardui. Išikandę lenkų laikraščių paleistas žinias apie Lietuvos ministerius, apie jų neva peštynes, šie laikraščiai džiaugiasi gali šiuo tuo pažeminti dabartinę valdžią.

Nieko nuostabaus, jei lenkų leidžiamas sensacija skleidžia "Keleivis." Tuomi, jis, žinoma, pamalonina savo "burdingierį" lenkų laikraštį, bet nūstabu, kad tą daro laikraščiai, kurie dedasi tautiniais ir sakosi stovį tautos ir valstybės reikalų sargyboj.

"Keleivis" ir visi kiti liberalų laikraščiai kleidžia naują melą, kad Lietuvos katalikiškoji vyriausybė sumanius daryt uniją su Lenkija. O kad Seimo kairiųjų opozicija netrukdyt šito žygio, "klerikalai" pasiryžę net Seimą paleist.

Visos šitcs žinios, prasimanymai, melai skleidžiami tam, kad žmonėms užkimšt ausis, uždrėbt akis, kad jie negirdėtų ir nematytų tikro dalykų stovio.

Sąmoningas Lietuvos pilietis, sąmoningas lietuvis žino, kad Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę iškovojo ir išlaikė katalikai-krikščionys. Jiems teko kovot ne vien prieš svetimtaučių, bet ir prieš saviškių internacionalistų pastangas nuvest Lietuvą į uniją su Maskva ar su Varšuva. Sąmoningas pilietis, lietuvis, negal pasitikėt ir nepasitikės tais, kurie Petrogrado Seime išmainė Lietuvos vėliavą už raudonąją vėliavą. Tai darė ne vien komunistai, bet ir socialdemokratų, ir socialistų liaudininkų (dabar išsišėrusių į valstiečius liaudininkus) vadai. Kas Kaune iki pabaigos 1921 metų agitavo už uniją su Maskva? — Ugi Požėlos, Venslauskai, Bielskiai, Plečkaičiai, Kairiai ir kiti socialdemokratų vadai. Kas rėmė uniją su Lenkija, stojo už Hymanso projektą? — Šliupai ir kiti liberalų vadai.

Ar gal pasitikėt Lietuvos žmonės tais elementais, tomis partijomis, kurios šiandien rankoj laiko Lietuvos vėliavą, rytoj išmaino už svetimą is triukšmingai ją kelia, garbina.

Gali liberalų laikraščiai, jų agentai, muilinti akis žmonėms, kiek nori, taip kaip "Keleivis" muilina skelbdamas socializmą, iš ko susidarė nemenką lobį, vis tik, atėjus tam tikram momentui, žmonių sąmonė atbunda ir ji nuveda teisingu tikru keliu.

Taip bus ir atėjus Trečiojo Seimo rinkimams. Dabartinė katalikų vyriausybė darbais įrodė, kad ji verta krašto, tautos pasitikėjimo.

Ar verta kviesti? Atvykus Chicagon Dramos Teatro grupei, su artistu Juozu Vaičukam priešaky, kilo mintis suorganizuot nuolatinį Lietuvių Dramos Teatrą Chicagoj.

Chicagoj lietuvių daugiau, negu laikinoj sostinėj Kaune. Gal delto ir gimė ši mintis. Bet visai kitą vaizdą gausim, jei imsime žmones lietuvių teatro, lietuvių meno, susidomėjimo žvilgsniu.

Lietuvos Opera, Dramos Teatras, Tautos Teatras, Vilkolakis, Liaudies Teatras ir k. tur lankytojų tiek, kiek reikia.

Gi pas mus? Per didelį skelbimą, iškalno pardavinėjimą bilietai šiaip taip privarom pusę, o kartais ir artipilnę salę.

Nuolatinio Dramos Teatro mums reik. Jis turėtų patarnaut ne vien Chicagai, bet ir visoms kitoms gausesnėms lietuvių kolonijoms.

Kitas klausimas, ar verta kviesti kitus artistus iš Lietuvos, tuo silpninant vietos pajėgas? Juk tuomi neginčijamai silpninamas Lietuvos Teatras, jaunoji kūryba ir menas.

Jei nuolatiniam Lietuvių Dr. Teatrui bus lemta įsikurti, mums rodos, reikalingas pajėgas galima būtų rekrutuoti iš vietų.

Žiūrint ateitin, lietuvių teatro perspektyvos neaiškios. Ir kažin, ar dalykai eis geryn, ar menkyn? Lietuvių visuomenė kaskart labiau atsiskiedžia čia augusių elementais. O šiems nė lietuvių menas, nė literatūra, nė jokia kita tautinė kūryba neapeina, nerūpi, nesidomi ir tiek.

Sakysit, reik auklėt, reik pratint. Gerai, imkitės darbo. Dieve, padėk!

Bet kol neišmėgintos galimybės, vargu beverta traukti artistus iš Lietuvos statant juos į neaiškias nepatikrintas apystovas.

Vajų gadinė. Vyčių Vajus, Moterų Są-gos Vajus, Darbininkų Są-gos Vajus, S. L. R. Kat. Am. Vajus!

Vajus yra geras dalykas. Jis įjudina darban organizacijos darbuotojus ir atskirus eilinius narius. Vajus, kad ir silpnai pavykęs, padidina narių skaičių ir sustiprina finansiniai.

Bet ar sveika, kai visos organizacijos savo Vajus daro tuo pačiu laiku? Išsiskaldo pajėgos, pasidaro daug triukšmo, o maža naudos.

Gera tiek, kad visos organizacijos, visa katalikų spauda laikosi didelės vienybės ir padeda vieni kitiems darbą varyt. Matyt, visiems aišku, jei auga stiprėja viena organizacija, stiprėja organizuotoji katalikų visuomenė, stiprėja bendras katalikų frontas. Jei ir yra pas mus kitaip manančių, tai, dėkui Dievui, tokių labai nedaug.

Visų organizacijų, draugijų frontą plačiausia apima, apžiūri, stiprina mūsų vienintėlis dienraštis "Draugas," tuomi palengvindamas ir atskiroms organizacijoms varyt savo darbą, organizuoti. Tai ypač atjaučiam mes, Vyčiai, vesdami savo Vajų.

Vienybė mus gaivina, ji mus stiprina.

L. J—kus.

PAGALVOKIME!

—x—

Nekartą tenka mums jauniems tautos branduoliams išgirsti nuo senelių — žilgalvėlių tokį giliai pamatuotą posakį: "Kaip pasiklosi, taip išmiegosi". Šitas posakis turi tvirtus pagrindus, ir niekas jo negali iš realaus pasaulio atmesti, niekas šito posakio negali užginčyti, nes ginčams nėra pamato. Tik, žinoma, sulig savo nuomonės, šitą patarlę savotiškai vertina. Ją galima vertinti įvairiai. Aš, kaip neprityręs žmogus (nes dar tik tai tebeklojuos, o kaip išmiegosiu — nežinau), išreikšiu šitame popiejuje lape savo mintį, savo supratimą, ir savotišką jo įvertinimą. Plačiai imant, visupirmausia šito posakio aidai atsimuša doros gyvenime. Žmogus, kaip toks, nukrypęs nuo tikrojo idealo, virsta menka butybe, kuris, aiškus dalykas, pasiklojęs tokį patalą, negali tinkamai išmiegoti.

Šiauresnė to žodžio prasmė visiems yra suprantama. Jei ukininkas nesėja, tai ir nepiauna; ir ateinančiais metais negali ilsėtis, negali gerai išmiegoti, bet priešingai, turi didelį nuovargį ir alkį pernešti.

Tas pats yra ir kiekvieno žmogaus gyvenime. Žmogaus gyvenimas, bendrai imant, yra padalytas į du laikotarpius: 1) jaunystės periodas, arba pasiklojimo laikas ir 2) senatvė, arba paklotame jaunystės patale miegojimas. Todel, žmogau! gyvendamas jaunąsias dienas, kurk tokį patalą, tokį žydinį, kuriame galėtum gerai bujoti tada, kada tu nebežydėsi, kada praslinks žydinčios, jaunos dienos.

Kaip pavasarį visi gamtos malonumai esti tinkamai išnaudojami, lygiai ir žmogus, kaip toks, palyginamas pavasariui, privalo savo jaunystės spindulius, savo jaunystės darbus tinkamai naudoti, kad senatvėje galėtų jais pasidžiaugti. Juk tos gražiosios gėlelės, tos kvepiančios rutos ir mėtos, atsiradusios pavasario laikke, neapsakomai mūsų gražiųjų mergelių esti branginamos. Todel ir mes, budami savo jaunyste panašus pavasariui, privalome ateityje savo gyvenimą puošti, savo uždirbtuosius skatikus taupyti, kad senatvėje sutaisytumėm tokį patalą, kuriame galėtume ramiai miegoti iki pat karšto lentos.

Gimdytojai auklėja savo vaikus taip, kad jie galėtų gyventi tame pasauly, koks jis yra, o privalo juos auklėti taip, kad per juos pasaulis geresnis pasidarytų.

Kantas.

Pasakyk, kas tave stebina ir aš pasakysiu, kas tu per vienas, tai yra, pasakysiu apie tavo talentus, skonį ir būdą.

Jent-Bev.

J. Puišys.

Mamos Margeritos Mokykloj.

Kunigo Bosko motina, delei jos kuklumo ir švelnumo yra žinoma "Mamos Margeritos" vardu. Iš jos kun. Bosko ir paveldėjo tą nėkuomet nepakeičiamą veido šypsena. Iš jos papuošė savo sielą aukštoms dorybėms, iš jos paėmė ir tą auklėjimo sistemą, kuri dabar taip garbinama.

Didelius žmones išauklėja tikrai geros ir dros motinos, nes jų prieglobsty įgauna pirmas savo sielai žymes, kurios ir visuomet išplaukia aikštėn visu jų gyvenimu. Mama Margerita tuo atžvilgiu buvo tikrai verta išauginti žmonijai didžiūną, koks buvo kun. Bosko. Taip buvo įsitikinęs ir kun. Bosko. Jis nieko svarbaus nedarė ir nepradėjo, nepasiklausęs jos patarimo. Net savo raštus prieš duosiant spaudai jai perskaitydavo ir ką ši pastebėdavo, stengdavos pataisyti, nors ir buvo paprasta sodietė; todėl suprantama, kodėl kun. Bosko raštai buvo liaudies gaudyte gaudomi.

Pažvelgkim į vidujinį Boskų šeimynos gyvenimą, kad galėjus pastebėti, kokiose aplinkybėse ir kaip buvo auklėjamas kun. Bosko iš pat kūdikystės laikų.

Likus našle, "Mama Margerita" didžiausią savo rūpesnį kreipė į sūnų auklėjimą. Iš dviejų sūnų, neskaitant posūnio, kuris visuomet šalinosi ir šnaira akia žiūrėjo į pamotę, labiausiai jos įtakai atsidaęs buvo Jonas.

Sūnų auklėjime nevartojo įskaudinančių bausmių, bet visa rėmė vienas kito meile. Nes sakydavo: jei sūnus mylės motiną ir savyje jaus jos meilę, nėkuomet nedrįs daryti tai, kas yra priešinga jos norams. Bet toji jos meilė nesirėmė glamonėjimu ir bučiavimu, kaip daugelis motinų daro, bet tikroje realėje meilėje, kuri visuomet sūnų jaučiama motinos žodžiuose ir darbuose. Sūnams nubausti užtekdavo pasakyti, kad aš tavo elgesiu nesu patenkinta, — ir sūnūs imdavo verkti, kaip smarkiausiai įbausti. Be to, vartojo įvairių įvairiausias priemones pamokyti ir nubausti sūnus.

Vieną kartą Jonas ir Juozas sugrįžo iš kalnų nuvargę ir ištroškę. Motina supratusi jų reikalą, tuojau parūpino vandens. Jonas prisilindo arčiau motinos, kad jam pirma paduotų. Bet motina pasėmusi vandens stiklinę pakišo Juozui. Jonas matydamas tą pirmenybę, pasitraukė į šalį sutraukęs lūpas. "Motina Margerita" nei žodžio nesakius paėmusi nunešė vieton vandenį. Jonas pastatęs akis pasiliko stovėti, paskiau bailiai prabilo:

— Mama!

— Ir ką-gi pasakysi?

— Duok ir man vandens.

— Maniau, kad tu nenori!

— Mama, atsiprašau!

— Aha, jei taip tai gerai! — ir taip sakydama sugrįžo atnešti vandens ir padavė Jonui šypsodamos.

Kitą kartą, Jonas, iš prigimties gyvas ir ugingas, perdaug išsišoko ir ką tai padarė broliams. Margerita pasivadino į save.

— Jonai, ar matai tą rykštę — ir parodė kampe pastatytą rykštę — simbolį motiniškos valdžios.

— Taigi, kad matau — atsakė, tesitraukdamas atgal Jonas.

— Nueik man ją atnešti.

— O ką su ja veiksi?

— Atnešk ir pamatysi.

Jonas nuėjęs atnešė rykštę ir motinai paduodamas kalbėjo:

— Vaje! gal norėtum ją suvartoti į mano kuprą?

— Ir kodėl ne, jei tik tu man dar ilgai taip darysi!

— Mamele, daugiau jau nėkuomet taip nedarysiu!

Ir sūnus nusišypsodavo į nesikeičiančią šypseną motinos veide. Tiek ir užtekdavo, kad Jonas kitam kartui būtų atsargesnis. Bet sūnus noriai būtų nukentėjęs ir tą bausmę, jei motina nebūtų pasitenkinus prisipažinimu ir paklusnybe.

Beveik visuomet pamokydavo apsvarstant sūnaus pasielgimą: kodėl tas pasielgimas blogas, kaip reikėjo jis atlikti ir visuomet pastebėdama Dievo visur matymą ir visa žinojimą.

Vieną kartą, beganat dirvoje prie kelio, priartino prie dviejų piemenukų vienas keleivis ir paklausė, ar neparduotų vieną gaidį. Vaikai pasiziūrėjo į viens kitą, rodėsi puiki proga uždirbti pinigų, o čia dar 5 soldžius siūlo! Vargšai tarėsi didelę sumą gausią. Sugavę didįjį gaidį įdavė pirkėjui ir atsiėmę pinigą bėgo pas motiną pasigirti gerą pirklystę atlikę:

— Mama, vieną gaidį pardavėva!

— Oho! nusistebėjo motina, nesitikėdama tokios žinios.

— Bet gerai išlupova! Penki soldžiai! — ir pasididžiudami iškilmingai įspaudė rankon pinigą.

—O, varge tu mano! Penki soldžiai! Bet ar nežinota, kad būt galima gauti keturias lyras ir daugiau? Tasai žmogus judu apvogė.

Du "pirkliu" paliko bežiopsą, nesitikėjo to išgirsti. Bet neilgai galvoję bėgte nubėgo atgal prie kelio pirkėjo ieškotų. Margerita veltui šaukė atgal; matydama nieko neveiksiant, suvarė apleistą pentarkų būrį gardan. Du gudruoliu pabėgioję šian ir ten nosis nuleidę nešinosi namon; bet koks jų išgastis nematant nei likusių! Nubėgo pas motiną verkšlendami:

— Mama, pentarkos prapuolė!

Margerita pažiūrėjo šypsodama, vaikai tikėdamiesi geresnės naujienos pribėgę prisiglaudė į motiną, klausdami nedrąsiai:

— Kodel juokiesi, mama!

— Delto, kad pentarkas aš pati suvariau gardan, o judu bėgiojata, darota nei kiek nepamąstę. Pirmą daryti, visuomet gerai apgalvokit dalyką ir klauskitės mano patarimo, tuomet neparduosit gaidį už 5 soldžius ir neatiduosit jų likimui kitas. O kad ir būtumėt radę vagį, ką jam būtumėta padarę toki maži vaikai?

Kitą kartą Joneliui beganant pentarkas, pasijuto vienos trūkstant. Paieškojęs šian ir ten, pamatė nepažįstamą žmogų beinant pagal tvorą. Šis nematydamas daugiau nieko aplinkui, nutarė, kad tasai tikrai bus paglemžęs jo pentarką. Akymirksny atsidūrė ant kelio ir pasivijęs nepažįstamąjį, užsistojęs priešais, suriko:

— Nežengsi toliau nei žingsnio, jei neatiduosi man pentarką.

Nepažįstamasis skersai pažvelgęs į drausulį atsakė:

— Tau pakaušy negerai daros, ar netiesa?

Jonas neatleisdamas:

— Ar nesupratai? Trauk laukan pentarką, juk aš tau sakiau, kad tu ją man pavogei.

Nepažįstamasis atidarė apsiaustą:

— Ir kame, manai, aš ją padėjau?

Jonas vis nenusileisdamas:

— Nieko nereiškia, kad neturi su savim, bet aš tau sakau, kad aš noriu, kad tu man ją sugrąžintum.

— Matau, kad tau patinka juokauti, bet šioki juokai nedera. Aš neturiu laiko čia su tavim derėtis.

Taip sakydamas žingsniavo toliau. Bet Jonas užbėgęs jam už akių:

— Ne, neišsprūksi, atiduok mano pentarką, jei ne — imsiu rėkti "vagus", kol ateis žmonių.

Tasai matydamas tokį atkaklumą ir bijodamas, kad kas neužėity, nusivedė Joną prie artymos tvoros, ištraukė iš duobės maišą, į kurį buvo įkišęs pavogtą pentarką, atidavė Jonui sakydamas.

— Matai, aš norėjau tau padaryti šposą, pažiūrėt, ar tu pasijusi.

— Taip tai man patinka, užbaigė Jonas, dabar gali traukti savo keliu, bet pasisaugok nuo panašių šposų, nes jie nėra gero žmogaus verti.

Vakare parginęs namon, pasiskubino pasakoti motinai savo atsitikimą. Kita gal būtų išgyrus sūnų už tokį drasumą ir akylumą, būtų pripildžius visų kaimynų ausis, bet Margerita rado ir blogų — taisytinių pusių.

— Jei būt pasitaikęs kas kitas kelyje, kalbėjo į sūnų, tu perdaug užsipuolet, būt galėjęs užsigauti ir dar gerai aptvoti.

— Bet buvo aišku, kad ne kas kitas pavogė pentarką, delto kad prieš keletą minučių būvau ją matęs, o tuo tarpu daugiau niekas nebuvo praėjęs keliu.

— Kad nieks nepraėjo, to neužtenka, kad įtarti pirmą pasitaikiusį. Gana gerai galėjo paglemžti kitas ir pasislėpti už medžio ar gyvto-rės.

— Jei aš būčiau tiek galvojęs, pentarka būtų sveika žuvus.

— Klausyk manęs. Nebūt buvęs didelis nuostolis; juk tu žinai, kad aš neužsikertu nėkuomet mano teisėje, kuomet yra pavojaus užgauti artymo meilę arba taiką su juo. Del mažo ko, man atimto, nekeliu karų nei su vienu. Jei reikalinga, pasakai gražiai į akis, ir pagaliau, negrius pasaulis, jei ko nors ir nustosi.

— Reiškia, leistumei išnešioti viską ir neužsistotum?

— Pamažu; jei iš to būtų svarbi skriauda visai šeimynai, pamatytum, kad esu moteriškė išlaikanti savo teises ir nepasiduodanti akilai skriaudikui.

— Ir aš tuomet mačiau jau iš veido, kad jįsai buvo kaltas, norėjo išsisukti visaip meluodamas.

— O kas tau sakė, kad jįs melavo? Galėjo puikiausiai padaryti ir šposą. To tu negalėjai užtikrinti.

— Hm... numykė neįsitikinęs Jonas.

— Daleiskim, kad ir buvo kaltas, tu privalėjai priimti jo pasiteisinimus ir nuverst gerai visą dalyką nesvilinant perdaug akių artymui. Be to, turiu pastebėti, kad paskutiniai tavo žodžiai buvo tiesiog perdaug. Kuomet išgavai pentarką nebuvo jokio reikalo daugiau ko pridėti.

— Iš to išeina, kad aš blogai pasielgiau?

— To nesakau: tavo tikslas buvo geras ir dalykas gana gerai baigėsi. Bet žiūrėk, nekalbėk su kitais apie tą atsitikimą; ir jei kartais susitiktum tą žmogų, rodykis viską užmiršęs. Atsimink, kad turėti ir vieną priešą yra negerai.

Iš tų keletos kun. Bosko jaunystės vaizdėlių, matyti, kokioje dvasioje ir kokia sėkla buvo diegiama jaunojo apaštalo širdy, kuri taip gausiai išsiplėtojo tolimesniam jo gyvenime! Taip įvertinta artimo meilė pačios Margeritos, priverstė vėliau pasiaukoti visą save artymui pritraukiant į savo meilės tinklą visus, kas tik jį pažinojo ir dar dabar tuo pačiu būdu jo įkurtieji Saleziečiai yra visų pamėgimu.

—x—

P. Zubinas.

KAIP PASIKLOSI, TAIP IŠMIEGOSI.

—x—

Kiekvienas žmogus ir kiekvienas gamtos gyvis turi savo paskirtąjį tikslą. Žmogus atėjęs pasaulin, randa jį tuščią, prisieina jam pačiam rengtis taip, kad galėtų sulaukti gerą senatvę.

Pradžia žmogaus gyvenimo yra jaunystė. Kokia jaunystė, toks yra gyvenimas. Kokius žmogus jaunas būdamas padėjo savo gyvenimui pamatus, tokius atras ir senatvėje. Jei savo jaunystės gyvenimo takus rožėmis nuklosi, tai tomis rožėmis džiaugsies, gersi jų gardų kvapą per visą savo gyvenimą. Taip pat žmogus kartais savo jaunystę pastato ant erškėčių dyglių, tai tą atranda ir senatvėje.

Todel norėdami turėti gerą ir ramų gyvenimą senatvėje, turime jaunystę apšarvoti doros šarvais ir tuomet tik leisti ją į platųjį gyvenimą. Tą visą tik galima atsiekti dar jauniems esant.

Todel, jaunime, nešk žmonijai doros ir meilės švyturius ir brangink savo skaisčią mintį.

Iš tavęs laukia šviesos ir doros ištisos tautos ir žmonija!

Pažvelgkime taip pat į atskiros tautos gyvenimą, tą patį pamatysime. Jeigu tauta iš anksto pradeda save kaustyti doros, šviesos ir mokslo pamatais, tai aišku, kad tokia tauta sulaukia geros ir ateities. Sveika, galinga auga ir stiprėja, o visi kaimynai lenkiasi prieš ją.

Grėžkime prie savo mylimos lietuvių tautos.

Paziūrėkime, kaip ją pradėjo auklėti. Kokius pamatus jai padėjo Gediminai, Kęstučiai, Vytautai? Kokius pamatus padėjo Kudirkos, Basanavičiai, tokius štai ir šiandieną randame. Mūsų tautos tėvai Kudirka, Basanavičius gyva širdžia stengėsi mūsų tautą gaivinti, ugdyti, šviesti jaunuomenę, kartais ir savo galvą guldydami. Šiandien matome jau aiškiai apčiuopiamus vaisius; esame laisvi, kaip pavasario paukšteliai, kalbame savo tėvėlių gimtąja kalba. Tokių privalumų laukia iš mūsų ir mūsų tautos ainiai, būsimieji mūsų tautos mylėtojai, būsimieji karzygiai.

Tą posakį "Kaip pasiklosi, taip išmiegos" galima taikinti kiekvienam žmogaus gyvenimo žingsny, kiekvienam žmogaus darbu. Žmogus kaip protinga esybė aiškiai permato savo gyvenimo ateitį ir aiškiai numato savo gyvenimo pabaigą.

Bet, pažiūrėkime, ar kiekvienas stengiasi savo ateitį gerai paruošti, ar kiekvienas stengiasi gyvenimo pabaigą gerai sutikti.

Aiškiai galima pasakyti, kad ne, nors žino, kaip pasiklos, taip ir išmiegos.

Todel, jaunime, tu tautos ir žmonijos pamatas, sėk doros, meilės ir šviesos sėklą, kad paaugusi atneštų didelių vaisių.

Ruta.

JAUNIMAS IR GĖLĖS.

Žiurint į kai kurias gėles, nekartą prisimena jų neišsakomas gražumas ir skaistumas. Jos gražios pažiūrėti ir malonios kvėpėjimu, kuomet jos dar gyvos ir nenuvytusios.

Gėlės, kuomet dar tik nuskintos, yra vartojamos papuošimui altorių, namų ir t. t., nes jos yra ženklas grožio ir nekaltybės.

Nors gražios ir malonios yra gėlės, bet jos ne visur tą gražumą išlaiko. Ir gražiausioji gėlė, kuri bus nuskinta, o paskui pamesta ir sumindžiota, pames savo gražybę bei kvėpėjimą.

Jaunimas nekartą yra palyginamas gėlėms. Nekartą pamanom, kad visas jaunimas turėtų būti doras ir prakilnus. Bet atsigrižę mes pamatom ir nedoros jaunuomenės. Vieni atsiskyrę nuo Dievo, kiti praleidžia savo jaunystės dienas girtuoklybėje ir t. t.

Prakilnus, darbštus jaunimas savo darbais, savo doringumu yra panašus žaliai kvėpiančiai gėlei, o nustojęs visų idealų, patvirkęs jaunimas yra panašus nuvytusiai punančiai gėlei.

Širdis be karionės nemoka mylėti:
Be kliūčių joj gęsta dvasia kibirkštis!
Kur lengva mylėti, nereikia kentėti,—
Ten rankos jinai neištis.

Kas skausmo, nemigęs naktims, nepažino,
Kas neslėpė riedančių ašarų savo,
Kas savo širdies sopuliais nemarino;
Tas meilę sapnuot tesapnavo.

Maironis.

Kiekvienas tikrai išlavintas protas turi džiaugtis ne tiek iš to, kad jis kai ką aiškiai žino, kiek iš to, kad yra didesnis daiktų skaičius, apie kuriuos jis dar nieko nežino.

J. Reskinas.

Skausmas gimdo kilnesnes sielas.

Tiedge.

Kl. Vidauja.

Į Kauną Pažvelgus.

Kaunas — laikinoji Lietuvos sostinė. Senutis tai miestas, senesnis negu žinomoji Lietuvos istorija. Daug jis yra matęs, daug visako perleidęs. Po jį vaikščiojo seni, ilgoms žiloms barzdoms kriviai, mokindami žmonelius garbinti smarkųjį Perkūną. Į jį atsibaladodavo plėšrūs kryžuočiai, naikindami ir plėšdami vargingąją mūsų tėviškėlę. Daug vargo lietuviai iškęsdavo, daug kraujo praliedavo, daug jaunų bernuželių savo baltas galveles padėdavo, stiprūs, kaip ažuolai, vyrai savo gražius liemenėlius guldydavo, kol piktą priešą — kryžotį išvarydavo. O buvo ir tokių sykių, kad neišvarydavo, neįveikdavo geležimis apsikausčiusių vokiečių. Vargas tada Kauno miesteliui, vargas Lietuvos žmoneliams. Griuvo Kauno mūrų sienos kryčių ardamos, nyko tos šalies kariai niekadėjų žudomi.

Bet neįstengė nelabieji Kauno išnaikinti, nepajėgė germanai milžino dvasią — lietuvio sielą pavergti. Ir nūnai Kaunas tebesėdi ant Nemuno kranto, lyg koks sukriušęs senelis. Ir tebestovi senas miestas, tebeglobia triūsiančius savo gyventojus.

Kaunas stovi apsuptas iš abiejų pusių Nemuno kalnais. Tie kalnai, tarytum, kokios didžiulės sienos jį saugo nuo įvairių blogumų. Išsiraitę vingių vingiais, krantų krantais, griovomis išgriuve, gūbriais išsistatę, jie teikia Kaunui ypatingo gražumo. Kaip brangios stovylos puikų rūmą puošia, taip tie gražūs kalnai Kauną dabina. Gražiausia jų, lyg koks Ellados Olimpas — Vytauto kalnas. Šimtamečiai ažuolai ir liepos jame šiūruoja, ir tankūs medeliai krūmokšniai jo šlaitus žaliu apvalkalu siaučia.

Po tais plačiaisiais milžiniais, tarp tų sukerojusių krūmų rangosi, vingiuoja dailūs takeliai baltu smėliu nubarstyti, kvapiomis gėlėmis nusodinti, o pakraščiais tako balti suoleliai stūkso. Patogu keleiviui baltą smėlį minti, gardu žolynų kvapu alsuoti, o pavargus kalnan belipant, smagu margam suolely pasėdėti. Jauku ir gera, kaip gimtam kampely, gražiam sesutės daržely.

Ilgai nesėdėsi, įdomumas traukia aukštyn.

Užkopei pačią viršūnę ir apsidairei. Didis reġinys prieš tavo akis. Tai senuolis Kaunas tyso tau po kojų išsitiesęs. Tai laikinoji Lietuvos motutės sostinė drykso panemunėje. Žiūri ir atsižiūrėti negali. Namukai tokie mažutėliai atrodo, tik bažnyčių bokštai ir dirbtuvių kaminai aukščiau stiepiasi, tarytum, žąsinų kaklai žąsųčių būryje.

Saulutė jau į vakarus nukrypo, tuoj nusileis. Rausvi jos spinduliai taip gražiai nudažo karantį ties miestu rūką. Atrodo, kad dangus ties Kaunu nusileido visai žemai. Pažvelgi į dangų — rausvas mėlynumas, pažvelgi į tuos rūkus ties miestu. — tas pat. O Nemunas!.. Auksinių sidabrinių spalvų juosta palei Kauną nutiesta! Plaukia banguoja ramus vandenėlis į vakarų šalį, į plačias mares. Ties miestu, tarytum, trobos į tyrą jo vandenį suverstos, — taip aiškiai jos apverstos jame atspindi. O toliau kalnai, laukai ir smulkučiai pakrančių medeliai.

Rangosi Nemunas ten toli į saulėleidį plaukdamas, nušvitęs, saulės spindulių priziręs. Tviska jis vos matyti žalumuos pasinėręs, lyg Amerikos dausų žaltys.

Žiūri į tas trobas, į tą dangų, į tą žėrintį rūką ir spindantį Nemuną, ir jauku, malonu ir gera tau širdy. Dairaisi, džiaugiesi ir mąstai: "Gražu mūs Lietuvoj."

Mąstai ir klausaisi, o iš miesto plinta niūrus užesys. Tarytum, kas byra, griūva, slenka niekad nepaliaudamas. Tai jau ne senovėj, kad ramūs lietuvėliai vyžoti vaikščiojo, ristus žirgus vadžiodami. Didingi dabar lietuviai iš naujo įkurtoji tėvynėj; plačiau varo laisvą darbą, taisydami savo pačių gerovę. Didingi jie atrodo ir galingesni tapo, ne kaip senovėje būdavo.

Tačiau atsiminus laisvę ir gerovę, kiekvieno širdį liūdnumas užgriūva. Lietuva laisva, bet apsupta žiauresnių priešų, ne kaip seniau, piktesni niekadėjai jos žemelę trempia... Kils kova, bus baisios kautynės, žiaurus susirėmimas su nuožmiu priešu. Jauti, kad kiekvienas jų numano, jog bus didis sujudimas tėvynėj, žus daug tų žmonių, kurie dabar tame gražiame mieste trūsia, daug nukentės varginga šalėlė, bet Vilnių, delto, atvaduos! Trauks ten minių minios, pulkai slinks: vieni parpuldami guls juodon žemelėn, kiti eis pro juos pirmyn atkakliai kovodami; ir šels baisi kova, stumiami bus plėšrūs atėjūnai, kol senutėj Gedimino pily suplevėsuos baltas Vytis. Lietuviai taip kovos, kaip senovėj su kryžuočiais kovojo; kaip jie senovėj Lietuvą nuo vokiečių gynė, taip Gedimino pilį nuo lenkų gins; vokiečius jie įveikė ir lenkus įveiks, ir kaip Lietuva gyvena, taip Vilnius bus jos sostinė!

Pašoki, tarytum, iš baisaus kovos sapno, iš tų minčių. Rodos, jau tą sujudimą junti, Gedimino pilį matai, ir pakilai eiti plevenanti Vyti pasveikint.

Bet, dėja, tai dar tik svaja. Apsidairęs, atsigurtes pamatai, kad dar tik Kaunas tematyti ir jo ūžesys tesigirdi. Žmonės į tą kovą dar tesbesiruošia.

Iš Lietuvos.

Lietuva—pavizdingas kraštas. Anglų parlamente laike biudžeto ginčų yra paaiškėję, kad vienintelė Lietuva yra užmokėjęs savo skolas ir nuošimčius Anglijai.

Naujas laikraštis. Šiauliuose yra išėjęs naujas laikraštis "Šiaulietis" katalikiškos pakraipos, kuris ves kovą su ten išivyravusia "laisvamanija" su Jakavičiaus "Šiaulių Naujienomis" priešaky.

Lietuvių Latvių Vienybės D-ja yra sumanusi sušaukti visų Lietuvos jaunimo organizacijų atstovų konferenciją, kurioje turėtų būti išaiškinti klausimai, kaip patraukus Lietuvos jaunimą į bendrą lietuvių ir latvių tautų artinimosi darbą. Jei konferencija pavyktų, Lietuvių Latvių Vienybės Draugija žada Lietuvos ir Latvių jaunimą atskiroj konferencijoje suvesti į artesnius santykius.

"R. B."

Kiek Lietuvoj mokyklų ir moksleivių. 1924-25 m. m. pradžioj buvo 119 aukštesniųjų ir vidur. mokyklų. Visose valstybinėse mokyklose mokosi 5,685 mokiniai, nevalstybinėse — 7,922, progimnazijose ir vidur. mokyklose — 9,342, mok-se suaugusiems — 822 ir specialinėse 497, iš jų aukštesn. technikos mok. tenka 160 mok., muzikos — 229 ir meno — 108.

Iš Lenkijos perbėgo į lietuvių pusę lenkų policijos komisaras Jankauskas, kilęs iš Mariampolės apsk. Jis ilgai tarnavo Lenkijai, bet pamatęs Vilniaus krašte kaip lenkai skriaudžia lietuvius, pasipiktino ir perėjo lietuvių pusėn.

Vėtra ir perkūnijos. Ramygala. Šausio 4 d. per Ramygalą praūžė baisi vėtra su lietumi, ledais ir perkūnijomis.

Pažadinti ūžimo ir griausmo ramiai miegoję žmonės, apakinti didelių pusę dangaus užimančių žaibų, drebėdami suklaupę meldės, manydami, jau atėjo pasaulio galas.

Griausmas buvo toks smarkus ir didelis, kad langų stiklai trupėjo, durys atsidarinėjo. Naujamiesčio valsčių žaibas uždegė vienus namus.

Vienoj vietoj nugriautas kaminas. Vėtra daug stogų apiplėšė ir nuvertė.

Seni žmonės sako, kad žiemos laiku jie tokių didelių vėtrų nebuvo pergyvenę, kai kad pastaroji.

Iš Mariampolės praneša, kad sausio 3 d. ir tenai girdėta griausmai.

SEINŲ REIKŠMĖ DZŪKIJAI.

Praūžus Didžiojo karo vėsulai, šiek tiek prasiblaivė Europos skljautai. Mūsų tauta, tiek metų nešdama sunkų Rusijos jungą, šiandien laisva. Štai skausmo tamsybės našta jau nukrito ir sutrupėjo vergijos pančiai. O kaip lengvai atsiduso nūn brangioji Lietuva.

Bet, štai vakaruose apsiniaukė dangus. Juodi debesiai slinko per dausų beribę į rytus. Audros verpetuose, pasaulinio karo šmėklos nešamos, skrido baltas erelis; išskėtęs nagus, godžiomis akimis, ištroškęs nekalto kraujo jaunutės aukos — mūsų tėvynės. Ir 1919 m. rugpiučio 23 dieną anksti, vos tik aušra pravėrė akis, sugriovė kanuolės — nudardėjo perkūnas su žaibais ir ugnimi. Žemė sudrebėjo, tyško į padanges lekiančios skeveldros ir viskas dūmuose su liepsna skendo. Šauksmai nuolat raižė šūvių atbalsius. Nutilus šautuvų tarškėjimui, visa aprimo. Tik retkarčiais mirštančiųjų

vaitojimai ardė tylą. Mūsų kariuomenė, vedama komendantas Stasio Asevičiaus ir karininko Petro Kalikausko apleidžia Seinus ir apsisotja Žagaruose. Užplūdus mūsų Džūkijos kraštelį lenkams, žmonės labai nerimavo. Kreipėsi į visur, pagalbos šaukdami, bet jų visi žygiai buvo balsas tyruose. Žmonės, lenkų nuožmumo ir koneveikimo spaudžiami, pasiryžę yra visa paaukoti, kad tik tai kraštą apgynus, bet tos aukos nuėjo, tarsi, vėjais.

Džūkai, kur mūsų teritorijos širdis — Seinai! Šiandien jie nakties rūkais apsiausti, glūdi žiauriosios Lenkijos prieglobsty. O kada sugrįš anie laikai, kada Džūkija žiurės į ateitį blaiviomis akimis? Vos tik mūsų tamsiam kampelyje išikūrė šios pradžios mokyklos: Žagarų, Radziūčių, Lumbių, Bubelių, Skarkiškių, Klevų, Ramoniškių, Dusnyčios, Burbiškių, Vidugirių, Aradninkų, Punks, Galinių, Vaitakiemio, Seinų ir Senujų Ramonų, lenkai jas uždarė. Kitos, kaip: Aukštakalnių, Vieštartų, Akmenių, Kučiūnų, Pazapsių, Sapiegiškių, Padumblių ir Lipniūnų, nors lietuvių valdomoje pusėje, bet sustojo veikios kuriam laikui, del priartinimo demarkacijos linijos ir dažno lenkų užpuldinėjimo. Be to, lenkai uždarė Seinų lietuvių švietimo ir kultūros draugijas: "Žiburys" — švietimo draugiją, "Pavasaris" — jaunimo draugiją, "Šv. Zita" — tarnaičių draugiją, "Blaivybės" — blaivinių draugiją, "Lyra" — dailės draugiją, "Artojas" — kooperatorių bendrovę, "Šaltinis" — knygynas ir Lietuvių Katalikų Mokytojų Sąjungą ir Profesinę Mokytojų Sąjungą. Pagalios lenkai išvaikė dvi Seinų lietuvių privati "Žiburio" draugijos vyrų ir mergaičių gimnazijas, kuriose mokėsi 223 moksleiviai-ės. Taip pat prirengiamuosius kursus suaugusiems ir našlaičių prieglaudą. Dar prieš Didįjį karą Seinuose buvo įkurta didelė "Šaltinio" spaustuvi ir ėjo penki lietuvių laikraščiai, butent: 1) "Šaltinis" — savaitraštis su priedais; jaunimui — "Vainikas", vaikams — "Šaltinėlis", ūkininkams — "Artojas"; 2) "Spindulys" — dvisavaitraštis; 3) "Vadovas" — mėnesinis žurnalas; 4) "Žiburys" — dvisavaitraštis ir 5) "Artojaus Šaltinis" — dvisavaitraštis. Šiandien jie neveikia ir lenkų išdraskyti. 1919 m. spalio mėn. 4 d. naktį lenkai uždarė Seinų kunigų seminariją, suareštavę išvežė jos auklėtinius su profesoriais ir išmetė už demarkacijos linijos Valinčių kaime. 1919 m. spalio mėn. 17 d. lenkų karo valdžia brutaliai įsakė Seinų vyskupui Antanui Karosui apieisti savo sostinę. Tokiu būdu Džūkijos kraštas liko be vadų, be visuomenės darbuotojų ir be dvasios vadų, kurie laimėj, nelaimėj buvo mūsų šviesos žvaigždės.

O Seinai — kultūros bei apšvietos židynis ir ekonomijos centras, be kurio Džūkų teritorija negali gyvuoti! Atsiminius netolimą praeitį ir pažvelgus į gyvenamąją dabartį graudu darosi. Šiandien visa tai, kas mums buvo brangu ir svarbu, išnaikinta, nepaisant maldavimų ir kruvinių ašarų. Tą jaučiame skausmo suspausta širdimi anapus ir šiapus demarkacijos linijos.

J. Trakiškis.

Vyčių Organizacijos Pirmininkui Amerikoje.

BRANGŪS TAUTIEČIAI!

Praūžus karo audroms, sušvito Lietuvai skaišti laisvės saulutė. Ir stojo kas gyvas į darbą — tėvynės gelbėtu — vieni ginklu rankoje grūmėsi su žiauroju priešū, o kiti, ypač amerikiečiai, davė medžiaginės pagalbos. Rodos, visa būtų gerai — Lietuva laimėjo laisvę. Tik štai iš pietų pusės pakyla lenkų aras ir suleidžia nagus į Lietuvos širdį Vilnių ir Džūkijos kultūros židinį — Seinus — ir plėšo, drasko juos be jokio pasigailėjimo.

Lenkai pagrobę Seinus išvaikė gimnaziją, dv. seminariją ir kitas lietuviškas mokyklas. Dabar šios mokslų įstaigos skursta neturėdamos tinkamų vietų, tinkamų plėtojimuisi sąlygų. Bet dar didesnis smūgis ištiko lenkų pavergtuosius gyventojus. Jie negali laisvai lietuviškai žodžio ištarti, lietuviškos knygos bei laikraščio skaityti. Visur persekiojama, tyčiojama, pajuokiamą visa kas lietuviams brangu, šventa. Bet didžiausias oku-

puotiesiems smūgis, tai lietuviškų mokyklų atėmimas. Visoje Seinų, Punksko ir kitose apylinkėse nei vienos lietuviškos mokyklos nėra. Lenkai gyventojams brukte brukta savąsias lenkiškas, nuo kurių gyventojai purtos, neleidžia į jas vaikučių, o kartais net atsiustuosius lenkus mokytojus išveja sakdami, kad neleidžiat mokyti lietuviams mokytojams, tai mums nereikia ir lenkų, kuriuos siunčiate mus lenkinti, o ne mokyti. Bet kad neliktų jaunuomenė visai tamsi, bemokslė, tai žmonės iš savo tarpo pakviečia gabesni, taip vadinamą "daraktorių", kuris jų vaikučius per žiemą mokina. Čia vėl iškyla didelis vargas — lietuviškų vadovėlių bei knygų stoka. Mat, ten, okupuotame krašte mokslo vadovėlių ir knygų visai negalima gauti.

Todel Seinų "Žiburio" gimnazijos dalis moksleivių, būdami patys iš okupuoto krašto ir matydami pavergtųjų vargą bei skurdą, susisapiečia būrelin, kad padėjus, kiek galint, lenkų engiamiems broliams. Okupuotieji gi, sužinoję mūsų būrelį, atsiunčia prašymų, kad mes jiems kuogreičiausiai parūpintumėm vadovėlių bei knygų. Mes jų prašymą dalinai išpildėm, pasiuntėm, kiek galėjom, bet ką tai reiškia — gavo vienas, kitas, o likusieji? Likusieji, aiškus dalykas, neturi iš ko mokytis, neturi, ko paskaityti.

Todel mūsų būrelis kreipiasi į Jus, Tautiečiai, kad Jūs mums padėtumėt gelbėti vargstančius, po lenkų jungu, brolius. Ir jeigu mes turėdami laisvas rankas nepadėsime jiems, juos apleisime, tai jie gali nugrimsti nusivyliman, ištautėjimo gelmėse ir Lietuva iš jų neturės naudos. Jūsų paaukotas doleris nenueis veltui. Jis sukels jaunuoliuose-ėse, per vadovėlius bei knygas, didesnę patriotizmą, jie nesiduos save lenkinti, nes matys, kad jų neužmiršta, jais rūpinasi ir tas sustiprins juose viltį sulaukti geresnės ateities.

Tad dar kartą prašom, savo ir vargstančiųjų vardu, padėkit, kiek galėdami, paaukavę keletą dolerių prisiųskit mums, o mes nupirkę knygų bei vadovėlių pasiūsim broliams velkantiems lenkų jungą.

Lauksim greito atsakymo.

Su tikra viltimi,

Seinų okupuoto krašto moksleivių būrelio
pirmininkas P. Kadziauskas,

Seinų "Žiburio" gimnazija, Lazdijuose.

Lietuva.

Lazdijai, 1924 m. gruodžio 28 d.

Būdvietis (Seinų Apskr.). 1924 m. gruodžio 24 d. mirė Būdviečio parapijos klebonas, kun. J. Grajauskas. Nuliūdo apylinkės geri žmonės, netekę klebono. Velionis yra žinomas visoj apygardoje, kaip geras pamokslininkas. Kun. Grajauskas stebino visus savo energijos ištekliu, darbštumu, tvirta valia ir širdies gerumu. Velionis buvo karštas Pavasarininkų idėjų šalininkas ir tikrai katalikų jaunimas nustojo narsaus herojaus iš savo tarpo.

Palaidotas Būdviečio par. kapinėse. Lai būna, mūsų tėve, lengva tėvynės žemelė, kurią mylėjai!

V. Kr. Mečislovas.

Rietavas (musų koresp.). Rietavo gimnazijoje nuo 1922 m. yra įsikūrus "Ateitininkų" organizacija. Narių turi 48, kurie pasiskirstę bernaičių ir mergaičių kuopelėmis. Aukoristinkų, Abstinentų, Sportininkų, Literūros ir Meno sekcijos veikia labai gerai. Susirinkimuose skaitomi referatai, platinama literatūra, rengiami padorūs pasilinksminimai ir leidžiamas šapirografuotas laikraštėlis "Pirmoji Kūryba."

Jaunuolis Svajotojas.

Rietavas. 21-XII-1924 m. Jaunimo dr. "Pavasario" įvyko visuotinas susirinkimas. Skaitytas referatas "Jaunuomenės Uždaviniai ir Jos Ydos." Sakyta eilių,

prakalbėlių. Svarstyta dr. reikalai ir įnešta sumanymas organizuoti Pavasarininkų chorą, surengti vakarų draugijos reikalams ir platinimui katalikų spaudos.

. Jaunuolis Svajotojas.

I GAILESTINGUS ŽMONES.

Nedrasiai, bet giliai pasitikėdamas, kreipiuosi į Amerikos Lietuvių visuomenės gailestingumą, nes jų širdys giliai užjaučia savo brolius plačių jūrų atskirtus. Todel tikiuosi išgirs mano balsą sušelpiti nelaimėn įpuolus tautietį. Ir Tas, Kuris daug įkainavo našlės auką, skaitys gausiu nuopelnu kiekvieną jo centą, tuolabiau, kad dėkingas gavėjas neužmirš melstis už jį gelbiančią ranką.

Dalykas tame. Jaunikaitis, turėdamas didelį pasiekimą paišyboje buvo įstojęs į Kauno Paišybos Kursus, nors buvo labai neturtingas, bet aukų neprašė ir neprašo, jei ne galutinai likimo perbloktas. Kaune, nuo kursų liuosą dienos ir didelę nakties dalį uždariaudavo savo pragyvenimui, bet ilgai netvėrė, gavo džiova ir negalėdamas toliau stumties, sugrįžo į gimtinį miestelį, gaudamas iš Kursų Valdybos paramą sveikatos pataisymui; mat, ir pati valdyba buvo įvertinus jo talentą.

Sugrįžęs namon rado tėvą pamišusį del jį ištikusios kokios tai nelaimės, todėl pamažu visa šeimyna atsidūrė vargingam padėjime. Neturėdamas kur pasidėti prisiglaudė parapijos elčetyne; gerasis klebonas rūpinosi kiek gali, gerų žmonių padedamas. Lig dabar jo sveikata vis gerynėjo, gydytojas tvirtina išgyssiant. Prižiūros reikia, o čia nėra iš kur lėšų vaimti. Likimas grėšia vėl žemyn nustumti, nes pašalpa iš Kauno jau senai nutrūko. Gaila, kad taip greit turi vysti neprašydes žiedas. O, varge, varge, kuomet nustos taip naikinti mūsų tautos talentus!

O ne! Kaip ir dabar taip ir toliau atsiras Saleziečių eilėse pasišventusių tautos sūnų, kurie turės surasti būdą išnaikinti tą baisią gangreną, kuri taip naikina besiskleidžiančius pumpurus. Dabar jų vos keletas: negali nieko padaryti.

Tautietai, parodyk savo gerą širdį! Ir tuomet mažiau teteks apgailėti be laiko likimo nuskintus žiedus.

Nors mažiausią auką šiokių ar tokių navidalų prašoma adresuoti: Pr. Paulauskui, Sodų gatvė 12, Jurbarkas, Lietuva.

J. Puišys-Salezietis.

Torinas (Italija) 1924-XII-27.

BRANGUSIS JAUNIME!

Vienas mūsų tautos įžymus žmogus yra pasakęs: "Jaunimas tai—tautos žiedas. Jis neša tautos ateitį. Kaip bus auklėjamas jaunimas, toki ir tautos ateitis." Ir tas šiandien pasirodė tiesa. Atgavom tautos nepriklausomybę, bet neturim dar svarbesnės nepriklausomybės — sielos nepriklausomybės. Tauta turėdama dvasinę nepriklausomybę ir po kitųjų valdžia nežūsta. Bet tos neturėdama, nors viršutinę ir turėtų — žus. Tai aiškiai įrodė mūsų gyvenimas po rusų caro valdžia.

Po karo virto viskas antraip. Atgavom tautinę nepriklausomybę. Bet karo žiaurus vėsulai žymiai susilpnino dvasią. Todel pirmiausias mūsų rūpestis atgaivint tautos dvasią. Tai pasiseks padaryti, jeigu mes, kas galime, šviesime mūsų jaunimą. Tam darbui pirmiausias pamatas bus padėtas, jeigu mes suorganizuosim kaimuose knygynėlius. Mes vieni to dar negalim padaryti. Todel visus draugus, drauges Vyčius kviečiame į pagalbą. Neatsakykit mūsų paremti kas kuo gali: knygomis, albumais, paveikslais, pinigais. Lauksime iš Jūsų paramos. Prašom siūsti šiuomi adresu: J. Girdvainis, "Liaudies Knygyno" Vedėjas, Girkontiškio kaimas, Žarėnų paštas, Telšių apskr.

Lauksime Jūsų pritarimo ir paramos.

"Liaudies Knygyno" Valdybos vardu

Knygyno Vedėjas S. V. Girdvainis.

Menas ir Kūryba.

—x—

CHICAGO, ILL. Beethoveno Konservatorijos Mokytojų Koncertas. Šiandien sausio 18 dieną Liet. Beethoveno konservatorija, kurios pirmininku yra muzikos kompozitorius Antanas Pocius, demonstravo savo pajėgas.

Miss Lulu Raben smuiku grojo "Symphoniją Espagnole," Lolo; "Air for G String," Bacho; "Concerto (Audante)," Wieniawskio; "Chanson Arabe," Rimskio-Korsakovo. Miss L. Raben yra žymiai muzikalė pajėga atsiekus aukšto techninio išsilavinimo, kuris sugretintas su įgimtu talentu ją aukštai stato, kaip artistę.

P-as Sergėjus Borovskis, rusas, dainavo ariją iš operos "Princas Igor," Borodino, ariją iš op. "Demon," Rubinšteino, "Ei uchnem"—rusų liaudies daina. Sergėjus Borovskis turėdė didelį, artistinį balsą, baritonas. Jis yra žymus ne vien rusų tarpe, kaip artistas, bet kaip pasaulinis dainininkas, kurio balsas plačiai įrekorduotas žymių gramafoninių kompanijų kataloguose.

Ant. Pocius pianu solo: "Improvisation." McDowell; "Toccatina," Saar; "Liet. liaudies dainų variacijos," Pociaus. Šiuo tarpu nepaprastai gerai buvo išpildyta pastarasis paties autoriaus kūrinys. Galima tikėtis iš tų variacijų, vis tobulinamų, pagilinamų, susitaikyti tikro lietuvių muzikos šedevrė.

Justas Kudirka dainavo "Nedainuok, Gražuole," Rachmanino. Smuika lydėjo Miss Lulu Raben. Apie Justą Kudirką netenką plačiai rašyti. Jis yra pilnai apibudintas plačioj mūsų spaudoj, kaip vienas geriausių lietuvių tenorų Amerikoš žemėj.

Justas Kudirka ir Sergėjus Borovski duetu: "La Forza del Destino," Verdi, ir "Vilko Maršas," Šimkaus. Kaip sau norit, "Vilko Maršas" puikus, inspiruojantis dalykas. Jo, kaip karų dainos, gal pavydėt ir rusai, jau nekalbant apie kitas tautas, kurios jei ir tur šokių tokių karų dainų, tai vis tik toli gražu netokių. Tai Lietuvos kariuomenės Marsalietė. Jos aidai negausingą tautos kariuomenę daro tvirta, galinga.

Kudirka ir Borovskis "Vilko Maršą" išpildė artistingai, ūpingai. Taip dainuojant lietuvių dainą, mums, amerikiečiams lietuviams, rečiau pasitaiko girdėt. Kaip gaila, kad ir ši kartą tą dainavimą girdėjo labai negausus menų mėgėjų būrelis.

Koncertas įvyko dienos metu. Rengėjai gavo naują pamoką, kad tokiu laiku koncertų rengt neapsimoka materialiu žvilgsniu. Lietuvių publika atrpato nuo rimtesnių koncertų ir vaidinimų. Jai atvesti reik labai organizuotos kampanijos prieš koncertą.

Liūdnas reiškinys, bet jis mums ne naujiena.

Visuresantis.

CHICAGO, ILL. L. Vyčių Chicago. Apskr. Choro Koncertas. Šiandien sausio 18 dieną, gražioj Bohemian-American salėj, L. Vyčių Chicago apskričio choras davė pirmą 1924-1925 metų sezono koncertą.

Programa buvo tokia:

Mišrus choras, vedamas muz. komp. A. Pociaus, išpildė "And the Glory" (iš oratorijos Messiah), Handelio. Tai graži religinio turinio pjesmė. Kiek silpnokai čia pasirodė balsai, neišlaikydami balanso su kitais balsais.

S. Lauraitienė ir V. Volteraitė duetu padainavo "Barcarolle," "Offenbacho," "Meilė tėvynės nemari," Naujalo. Kiek laiko atgal tsk kitoj vietoj girdėt šitų dainininkių dainavimą tų pačių kūrinių ir šiuo tarpu jis silpniau išėjo. Jau sta pas dainojančias susijaudinimo. Mat, didesnė salė, gausesnė publika, daugiau nusiminančių apie muziką. Bet vis tik netrukus klaidumo prožio.

Justas Kudirka padainavo solo "Romance of Nadir," Bizeto. Nežinant, kad kelios valandos atgal jis dalyvavo L. Beethoveno konservatorijos mokytojų koncerto programoje, bet jo balsas energija neįsisėmė. Anapito.

E. Brazaitė ir O. Pėstininkaitė duetu maloniai pa-

dainavo "Sweet Zephyr," Mozarto; "Nokturnas," Grodzio.

S. Lauraitienė, E. Jovaišaitė ir V. Volteraitė padainavo trio "Serenada," Šuberto. Ši ilgesio pilna daina padarė gilaus įspūdžio.

Vyrų choras ir solistas J. Ramanauskas padainavo "Na, vyručiai, jau namie (iš op. "Klaipėdos Julė"), Herberto ir "Atlėkė sakalėlis," Pociaus. Del šios pastarosios tenka žodis kitas tarti. Ji pirmu kart dainuojama. Tai liaudies motyvų daina, iš jos alsuoja lietuvių liaudies muzikalinga siela. Melodija graži, gan plačios variacijos.

Po pertraukos sekė nemirtingas klasinis Česlavo Sasnausko kūrinys—kantata "Broliai." Išpildė choras ir solistas Justas Kudirka. Dainuota įžanga, Fuga, Kanonas, Maršas, Duetas ir kartotiniai-Kanonas. Įžanga išpildė vyrų choras su solistu. Ši kartą ji išpildyta geriau, negu kuomet nors Chicagoj. Tą pat galima pasakyti ir apskritai apie visą kantatos išpildymą, aplenkiant duetą, kurį išpildė Justas Kudirka ir S. Lauraitienė. Pastaroji dainininkė darė paklaidų tonuose ir apskritai buvo apysilpnė greta Justo Kudirkos.

Koncerto programo išpildymas parodė kokių pajėgų yra apskričio chore. Tik reik tas pajėgas ruošti artistškai pasirodyt. Negana to, kad choras tobulai dainuoja, tur skaisčių pažibų solistų, bet reik jam duot lankstesnę išviršinę išvaizdą, lengvesnį, gyvesnį judėjimą scenoj. Žinoma, ne profesionalų, o darbo žmonių, choras negal turėt visų tobulybės, bet kas galima atsiekti, tai verta siekti.

Negalima neišreikšti nusistebėjimo, kodėl šiuo tarpu nedainavo solo viena gambiausių choro dainininkių — p-lė Al. Bereckaitė. Ji žymiai praneša ne tik nedainavusias solo, bet ir dainavusias. Tokiais atvejais, kaip eina viešieji koncertai, vertėtų demonstruoti pačiais geriausiai dainininkais-dainininkėmis. Nežinant, keno čia apsilaidimas, susilaukysiu nuo išvadų.

Nežiūrint nemenko garsinimosi, vis tik publikos buvo nedaugiausia. Čia augusios jaunuomenės, išskiriant nemažą nuosimtį mergaičių, į lietuviškus vakarus, kur esti programos, sunku pritraukti. Ji programais neįdomauja.

Po programo sekė šokiai. Ši kartą orkestra, vedama muzikanto Bičiūno, "užfundino" ir lietuviškų šokių, kurių jau gerokai pasiilgta. Tai pasirodė iš to ūpo, kuri tie šokiai ir muzika padarė. Ak, ir atsibodo tie tiustepsai, tas beskonis šliaužiojimas.

Linkėtina apskričio chorui dažniau paruošt tokių koncertų!

Fuga.

UŽUOMARŠA.

Senas kaimietis atėjo pas kleboną pasikalbėti apie savo vargus, rūpesčius. Žmogelio būta truputį apikvailio, ir kunigas, galęs netekęs kantrybės, tarė:

— Aš manau, kad tu, seni, nežinai nė to, kas tave sutvėrė!

— Tiesą pasakius, nežinau, kunigėli!

Klebonas pašaukė mažą vaikutį ir, norėdamas sugėdinti senuką, paklausė:

— Kas tave sutvėrė?

— Dievas, — atsakė vaikas.

— Na, matai, seni, ar tau ne gėda, jog tu nežinai nė to, ką šis vaikelis žino...

— Tai, mat, kunigėli, vaikui bepigū žinot iš kur jis atsirado, nes jis dar neseniai atėjo ant svieto. O kai sulauks mano amželio, tai irgi pamirš.

NERVINGAS.

— Kas čia pas jus darėsi? Jau trečią kartą randu laikrašty skelbimą, kad jūsų šuniukas praužęs.

— Kai tik mano dukte pradėjo mokyti dainuoti, tas latras nenor būti namie ir tiek.

Kas Jaunimo Veikiama.

CHICAGO, ILL. L. Vyčių Chicagos Apskričio kuopų atstovų metinis susirinkimas įvyko š. m. sausio 11 d. McKinley Park salėje. Atidarė A. Dudris, raštininkavo P. Balčiūnas. Delegatai buvo iš 4, 5, 13, 16, 24, 35, 36 ir 112 kp. Nebuvo iš 8 ir 14 kp. Viso dalyvavo apie 40 delegatų.

Paskaičius protokolą, sekė Jono Ramanausko koncerto rengimo komisijos raportas. Komisija negalėjus galutinai apyskaičius patiekti, delto, kad kai kurios kuopos nepridavė apyskaitų iš parduotų bilietų.

Senoji valdyba pakviečia naujai išrinktą užimti vietą. Už stalo pasirodo dv. vadas—kun. J. Paškauskas; pirmin.—P. Sedemka; vice-pirmin.—St. Šimulis; prot. raštin.—Petronėlė Laurinkaitė.

Seka senosios valdybos raportai. Pirmininkas A. Budris raportą išduoda raštu, kuriam plačiau nušviečia apskričio metinę darbuotę ir patiekia minčių del ateities darbuotės. Čia yra raporto kai kurios dalys, kurios skamba:

“Sausio mėn. 20 dieną, 1925 metų, buvusiam pirmininkui ir raštin. neatsilankius ir protokolo nepridavus, reikėjo pradėti susirinkimą vesti ir vėliaus surasti protokolo knyga.

Dar nepraėjus pirmam pusmečiui, jau prisiėjo rinkti naują rašt. iš priežasties, kad senasis apleido Chicago. Nauja raštin. išrinkta P. Baltrukonaitė. Bet ji ir neišilgai tesilaikė. Prisiėjo trečią kartą rinkti protokolo rašt. ir išrinktas P. Balčiūnas, kuris ištesėjo iki galui metu.

Kas praeitais metais nuveikta? Balandžio ir gegužės mėnesiais, kuomet Centras paskelbė Naujų Narių Vajų, tuomet ir Chicagos Apskr. prisidėjo skirdamas dovanas toms kuopoms, kurios daugiau narių prirašys. Viso paskirta \$50.00. Pirmą dovaną gavo 13 kp., antrą—4-ta kp., trečią—35-ta kp. Vėliaus buvo paskirtos dovanos—150 dol. Beisbolo skyriams, kurie laimės daugiausia žaidimų Pirmą dovaną, 75 dol., gavo 13 kp., antrą, 50 dol., gavo 36 kp., trečią, 25 dol., gavo 5 kp.

Taip pat dar pradžioje metų pasiūsta 50 dol. Pavasarininkų organizacijai.

Įrengta vienas pikninkas, kuris davė pelno apie 250 dol. Tai daugiausia dėka St. Šimulio pasidarbavimui, nors oras ir kitos apystovos buvo labai nepalankios.

Surengta gražus metinis išvažiavimas liepos 4 dieną. Ir vėliausia apskričio pastangomis surengta Jonui Ramanauskui koncertas už jo palankumą Vyčiams.

Į apskritį prisidėjo naujai suorganizuota 112-ji kuopa.

Kas neįvykdinta?

1. Buvo mėginta praplėsti Chicagos Vyčių apskritį priimant tolimesnes Vyčių kuopas, kaip tai: South Chicago, Indiana Harbor, Chicago Heights ir kitas. Buvo pasiūsta laiškai, bet atsakymo negauta. Reiktų dar kartą jas paraginti.

2. Buvo mėginta sudaryti projektų komisiją, susidedančią iš kiekvienos kuopos atstovų, bet iki šiol nesudaryta.

3. Siekta laikytis punktualumo pradendant susirinkimus, bet kai kurie kuopų atstovai nekreipė į tai domės ir nuolat vėlavosi.”

Iždininkas, A. Valonis, neatsilankė, bet raportą atsiuntė raštu per kitą asmenį. Raportas parodo apskričio finansinį stovį 1924 metais. Jis toks:

Pajamos:

Sausio 1, 1924, balansas iš 1923 m. \$ 26.21
Liepos 5 d. kolekta “Tradicinio” išvaž. 7.00
5-21-24 Dr. A. Račkus sugrąžino paskolą 160.00

Liepos 14, per St. Šimulį pelną nuo pikninko 254.63
10-7-24 likusi dalis nuo “Tradicinio” išvaž. 5.00
Viso \$452.84

Išmokėjimai:

4-9-24 M. Panavui sugrąžinta paskola \$ 10.00
5-21-24 Prof. Juozas Eretas (Pavasarininkams) 50.00
6-5-24 Mr. Urba (gėlės) 10.00
6-10-24 A. Alaburdaitei 4.15
6-17-24 L. Vyčių 13-ta kuopa, 1-ma Vajaus dovana 25.00
6-17-24 L. Vyčių 4-ta kuopa, 2-tra Vajaus dovana 15.00
6-17-24 L. Vyčių 35-ta kuopa, 3-čia Vajaus dovana 10.00
6-17-24 A. Jovaišaitėi (pokylio išlaidos) 5.35
7-5-24 L. Vyčių 47-tos kuopos kelionė iš Waukegano 25.00
7-11-24 P. Mickeliunui 22.63
7-18-24 L. V. “Tradicinio” išv. žaidikams 27.10
8-25-24 M. Zujui kelionė į L. V. 12-ji seimą 35.00
9-29-24 S. Šimulis—depozitas už daržą 25.00
11-12-24 L. Vyčių 13-ta kp., 1-ma Beisbolo dovana 75.00
11-12-24 L. Vyčių 36-ta kp., 2-tra Beisbolo dovana 50.00
11-12-24 L. Vyčių 5-ta kuopa, 3-čia Beisbolo dovana 25.00
12-31-24 L. Vyčių 4-tos kuopos išlaidos liepos 4-tą 8.00
12-31-24 L. Vyčių 13-tos kuopos išlaidos liepos 4-tą 8.00

Viso \$430.23

Cash izde \$22.61

Turtas:

Cash izde \$ 22.61
L. V. Chicagos Aps. Choras 200.00
L. V. Centras 200.00
L. V. 36-ta kuopa 15.00

Viso \$437.61

Atsakomybė:

Liet. Vyčių Chicagos Aps. turtas \$437.61

Žodžiu ir trumpai raportus davė buv. raštininkas P. Balčiūnas, atstovai į L. R. Kat. Federacijos Chicagos apskritį, Matas Zujus ir J. Mickeliūnas, iš sporto sekcijos—Pr. Savickas, apskričio choro—A. Budris, korespondento—Pr. Savickas.

Visų šis tas, arba nieko neveikta.

Naujos valdybos žodis. Išsireiškia dvasios vadas—kun. J. Paškauskas, pirmininkas—P. Sedemka, vice-pirmin.—St. Šimulis, raštin. P.—Laurinkaitė, izdo globėja Vytė Ūseliūtė, korespondentai—P. Gritėnas ir S. V. Žibas. Visi jie žadėjo patys darbuotis ir kvietė visus kitus, išreikšdami gražių vilčių ateitimi.

Prie dviejų korespondentų darinkta trečias—A. Budris. Jiems pavesta pasiskirti laikraščiais ir sistematingai informuoti visuomenę apie Chicagos Vyčių darbuotę, jų keliamus sumanymus ir t. t.

Apskričio atstovais į Federacijos apskritį išrinkta tie patys, butent—Matas Zujus ir J. Mickeliūnas.

Kad apskričio kuopas įtraukt į gyvesnį Vajaus darbą, paskirta 75 dol. grūnu auksu dovanoms. Pirmą dovaną bus 30 dolerių, antra—20 dol., trečia—15 dol., ket-

Jonas Grėbliūnas ir Marcelė Grėbliūnienė (Didelaičiūtė)

Jonas J. Grėbliūnas, narys L. V. 11 kp., Homestead, Pa., ir p-lė Marcelė Didelaičiūtė apšvedė lapkričio 25 d., 1924 m.

J. Grėbliūnas yra įžymus darbuotojas vietinėj Vyčių kuopoj, ypatingai daug pasidarbavęs surengime 12-to L. V. Seimo budamas S. Reng. Komisijos Pirmininku. Darbar eina L. V. Centro Kasos Globėjo pareigas.

M. Didelaičiūtė buvo Šv. Kazimiero parapijoj, St. Clair, Pa., choro narė.

Jiedu apsigyveno Homestead, Pa.

Linkime p-nams Grėbliūnams skaisčios ateities!

virta—10 dol. Jos teks iš eilės toms apskričio kuopoms, kurios daugiausia prirašys naujų narių laike Trečiojo Vajaus.

Toliau gyvai kalbėta del Centro Valdybos rengiamo vakaro organizacijos naudai. Vakaras bus šių metų vasario 11 dieną. Tuo tikslu paimta milžiniška Dreamland salė (Van Buren ir Paulina), nusamdyta didelė orkestra. Visų kuopų atstovai pasižadėjo visomis išgalėmis šį vakarą remti pardavinėjant bilietus, renkant skelbimus ir kitais būdais. Apskričio susirinkimas išrinko 8 žmonių komisiją, kuri padės Centru šį vakarą padaryt pasekmingu. Visas jo pelnas grynai eis organizacijos reikalams—atmokėjimui spaustuvės paskolų, organo "Vyties" leidimo reikalams.

Kitas susirinkimas bus š. m. vasario 8 dieną 112-tos kp. apylinkėj, būtent, šv. Kazimiero vienuolyno salėj.

Baigta malda.

Delegatas.

SPRINGFIELD, ILL. L. V. 48 kp. mėnesinis susirinkimas įvyko sausio 7 d. šv. Vincento par. svetainėj. Atidarė pirmininkas Jonas Adomaitis. Jis atkalbėjo maldą ir pasakė trumpą prakalbėlę su gražiais linkėjimais naujai valdybai.

Protokolas skaitytas ir priimtas.

Nutarta surengt "Valentine Party." Į komisiją išrinkta Katrė Kuperienė, Ona Gudauskaitė, J. Sugentaitė, J. Svinkūnaitė, E. Šupenaitė. "Pary" įvyks vasario 11 d.

Kuopa ruošias statyt "Avinėlis Nekaltasis."

Po susirinkimo visi nariai žaidė "Bunco." Tai pirmu kartu pas mus šis žaidimas pasirodė. Visi sakė, kad smagų laiką turėjo. Prie surengimo daugiausia pasidarbavo K. Kuperienė, J. Sugentaitė, Ona Gudauskaitė, J. Svinkūnaitė.

Svarstoma Vajaus reikalai ir kaip prie jo geriaus pasirošus. Nutarta duot dovanas tiems, kurie daugiausia prie kuopos narių prirašys.

Katrė.

NASHUA, N. H. Iš L. Vyčių 20 kp. darbuotės. Naujų Metų vakariene šauniai pavyko. Žmonių buvo daug ir visi buvo patenkinti. Vakariene laike gerb. klebonas kun. P. Daniūnas pasakė gražią prakalbą, kurioj išreiškė džiaugsmo, kad visas Nashujos katalikų jaunimas yra susispietęs po Vyčių vėliava. Vargo. A. Stanšauskas dėkojo visiems už atsilankymą ir gražų visų ūpą.

Vakariene surengimu daugiausia pasidarbavo šie nariai: J. Bartis, K. Šimkus, varg. A. Stanšauskas, F. Luciūnaitė, J. Degesiūtė, J. Bukanauskiūtė, L. Jokušauskiūtė, V. Bernotavičiūtė, O. Verkauskiūtė, O. Bugailiūtė. Salę rėdė A. Verkauskiūtė, M. M. Klimutės, M. Tamuliūtė ir k.

Orkestrai linksmai grojant, prasidėjo šokiai. Sulaukus 12 val. vieni kitiems spaudė dešinę ir linkėjo laimingų naujų metų!

Metinis susirinkimas. Įvyko sausio 4 d. Buvo gausus. Rinkta nauja valdyba. Vienbalsiai palikta senoji, būtent: dvasios vadas—kun. P. Daniūnas, pirmin.—Jonas Bartis, pirmin. pag.—J. Degesiūtė, Finansų rašt.—Vl. Šimkus, nutarimų rašt.—Pr. Lučiūniūtė, kasin.—O. Bugailiūtė, kasos globėjai: A. Verkauskas ir M. Tamuliūtė.

Režisieris ir generalis muzikos vedėjas—varg. A. Stanšauskas.

Korespondentai: varg. A. Stanšauskas ir O. Bugailiūtė.

20-ji kuopa ir šiais metais rengiasi aplenkt visas apylinkines kuopas Vajaus darbe.

Pask. Ž.

GARY, IND. L. Vyčių 82 kp. metinis susirinkimas buvo š. m. sausio 11 d. šv. Kazimiero par. salėj. Susirinkimą kartu laikė ir šv. Kazimiero par. choras. Vienam ir antram susirinkimui pirmininkavo A. Pažėra, kurs "paprates" tą rolę vaidinti.

Nutarta darbuotis, kad visą Gary lietuvių jaunimą pritraukus prie Vyčių, tik kažin, ar pasiseks, nes per metinį susirinkimą tik vienas naujas narys buvo.

Toliau pernykščių metų kp. valdyba ir komisijos išdavė apyskaitas, kurios liko priimtos.

Nutarta dažniau rengt vaidinimų ir įvairių vakarų. Tuo rūpintis išrinkta komisija iš p. E. Šlapelio ir A. Pažėros.

Išrinkta valdyba 1925 metams: pirmininku—A. Pažėra, pagelb.—p-lė F. Berenkaitė, prot. raštin.—p-lė V. Kalinauskaitė, fin. raštin.—p-lė A. Biliūnaitė, izdin.—P. Misiūnas.

Geriausios kloties!

S—nis.

NEWARK, N. J. Pradedam ir mes gyvuoti. Sausio 18 d. 4 val. vakaro įvyko 29 kp. susirinkimas. Koncerto rengimo komisija patiekė raportą, iš kurio paaiškėjo, kad koncertas įvyks š. m. vasario 22 d. šv. Trejybės parap. svetainėj (New York ir Adam gat.).

Toliau buvo renkama valdyba 1925 metams. Išrink-

ta: pirmin.—J. Gvzdaitis, raštinin.—K. Tamošauskas, izdininku—J. Zakas (buv. 16 kp. narys).

Turim vilties, kad dabartinė valdyba daug nuveiks ir atsieks to veikimo galybės, kokios kuopa buvo susilaukus 1917 metais. Del patraukimo prie Vyčių didžiausias pastangas deda J. Gvzdaitis, dabartinis pirmininkas. A. Šlapelis, choro vedėjas, ir gi žada daug pasidarbuot kuopos gerovei.

Geriusios kloties!

Korespondentas.

DUBOIS, PA. Su naujais metais vietinė Lietuvos Vyčių 86 kuopa įsigijo naujos dvasios. Trijų Karalių dienoje—6 d. sausio, sušaukta susirinkimas visų norinčių atgaivinti L. V. 86 kuopos dvasią. Susirinko ne visai mažas būrelis. Išrinkta valdyba iš sekančiųjų: pirmininkė—Marijona Mikeliūnaitė, vice-pirmininkė—M. J. Urbonas.

Darbas pradėtas. Visi prisiketino darbuojies, kiek tiktai išgalima. Yra vilties, kad naujai atgijus kuopa gyvuos, augs ir bujos.

Vytis.

MONTREAL, CANADA. Naujiems metams atėjus, mūsų 33-ji kuopelė irgi išnaurojo veikia. Jau ir narių skaičius didinasi ir tvarka geresnė įvyksta.

Susirinkime, kuris įvyko gruodžio 18 d., 1924 m. išrinkta tokia nauja valdyba: pirmin.—Elėna Bandziūtė, prot. rašt.—Jonas Mistikas, fin. rašt.—Elz. Budriūtė, koresp. Elena Bandziūtė ir Pranas Tautkus.

Tikimės, kad šioji nauja valdyba visas pastangas dės, kad kodaugiausia nuveikus.

Lakštingalėlė.

WESTVILLE, ILL. Sausio 12 d. laikyta Vyčių susirinkimas. Nutarta gavėnioj statyti scenoj "Piloto Duktė." Šv. Valentino dienoj rengti šeimynišką vakarėlį. Šį susirinkimą pristatyti 2 nauji nariai: T. Sungaila ir J. Žiemantis. Mūsų miestelij apleido ir išvažiavo didžiojon Čikagon 3 Vytės: B. Aponaitė, A. Jonikaitė ir K. Pocaitė.

Turiu primint, kad naujai valdybai vedant susirinkimus, viskas tvarkingai eina, kas labai malonu. Jau išanksto pradėdam ruoštis prie sporto. Nors mūsų kuopos skaičius nedidelis, bet ką griebiasi daryt, tai tą ir nuveikia.

Koresp.

HARRISON IR KEARNY, N. J. Metinis susirinkimas. Įvyko š. m. sausio 5 d. Atidarė pirmin. J. Vaitkūnas. Prisiraišė kuopon nauji nariai: P. Velykis, K. Nakrošius, O. Ašakūnaitė, B. Laščiūtė, J. Janalevičiūtė. Kalbėta apie Pašalpos Skyrių ir raginta norinčius prisirašyt.

Vajaus metu nutarta visiems darbuotis, kad prirašius kodaugiausia narių.

Atsilankė 2 delegatai iš Newark, N. J., L. D. K. S. 14 kp. ir užkvieta Vyčių gavėnios metu pastatyt veikalą—"Išpažinties Auka." Vyčiai apsiėmė.

L. Vyčių 90-ji kuopa, padedant vargon. P. Odeliui, kurs nenuilstamai darbuojas jaunimo tarpe, pereita meta gan sekmingai darbavos. Surengė 2 vakarieni, 2 pikniku, vaidino veikalą "Išpažinties auka", surengė maskaradinius šokius.

1925 metams išrinkta tokia valdyba: pirmin.—J. Vaitkūnas, rašt.—J. Stasilionis, fin. rašt.—M. Kaspariūnaitė, izdin.—V. Šemoliūnas.

J. Stasilionis, Raštininkas.

SCHENECTADY, N. Y. Einam pirmyn! L. Vyčių 108-ji kuopa pradėjo gyviau darbuotis. Šiame (sausio) mėnesy prisirašė 9 nauji nariai. Vasario 15 dieną rengiam puikų vakarą, būtent: vaidinsim dvi komedijas: "Kas bailys?" ir "Sulyg naujausios mados." Taipgi bus dainos, monologai ir eilės.

Žodžiu, darbuojamės ir žengiame kasdien pirmyn. Nauju raštininku vieton buv. J. Montrymavičiūtės išrinkta Juozas Vainalavičius.

X.

—X—

REDAKCIJOS ATSAKAI.

P. Eriūnui: "Ant gyvenimo bangų," "Gyvenimo jūra," "Naujiems metams," "Nauji metai," "Prof. K. Būgai," "Rytas," "Aušra," "Saulės takais," "Per ūkanas į saulėtąjį rytojų"—gavom. Skaitysim ir kas tiks—pa-naudosim.

Ašarėliui. Apie tuos pačius įvykius išspausdinom kito korespondento aprašyma delto Tamtos nedėsimė. Būt geriau, jei jūs ten vietoj susitartute ir pasiskirstytute laikraščiais, kad ir ta patį ir tu pačių dalykų nerašius daugiau, kai vienam.

B. S. St.—tei. "Gailu Lietuvos"—netinka. Eilės—poezija. Jas rašant reik žiūrėt, kad ne vien mintys, fabula, būt išdėstyta, bet kad jos būt apstatytos poezijos rėmeliais, kad ir kitam, skaitančiam, sukeltų pasigėrėjimo jausmo ir ispūdžio. Pirm, negu eiles ėmus rašyt, reik susipažint su jų rašymo mokslu—taisyklėmis, o, kas svarbiausia, reik savy jaust talentą—įkvėpimą, tą Dievo dovana, kurią tik retas įgyja. Be visų tu dalykų ir pri-valumų negal būt poeto nė poezijos.

Jurgiui Dainai. Apsyakaite "Širdis laimėjo," Atvira laiška ir pluoštą eilių gavom. Tinkamus išspausdinsim.

K. Demskiui: "Jaunystė—pajėgų šaltinis," **Vysniūziui:** "Klevas," "Našlaitėlis" ir pluoštą eilių gavom.

—o—

Įvairenybės.

—o—

B. P. Gauronkas.

SUAUGUSIŲ KŪDIKIŠKUMAS.

"Atgal, grįžk atgal, o Laike bėgantis,

Grąžink man kūdikystę nors del nakties."

Ką šių eilių autorius norėjo pasakyti, bus lengva surast. Mat, jis norėjo, kad visi laikrodžiai, laikrodėliai, net ir Ingersol'iai būtų sugražinti į jo kūdikystės dienas.

Na, jeigu šis poetas taip nori grįžti jaunystėn, tai turi įsakyti Laikui skubintis pirmyn ir jis tuoj atsiras savo antroje kūdikystėje, kuri taip pat gera, maloni.

Bet kam gi tą gražią tvarką ardyti? Kam gi versti senj Laiką nusiskusti barzdą, kad kūdikystę galima rast kiekvienam iš mūsų. Kam gi šis noras, jei kiekvienas iš mūsų mažiau ar daugiau esam kūdikiais.

Poetas, reikalaujantis kūdikystės grįžimo, yra kūdikis reikalaujantis kūdikių draugijos.

Pradėkim nuo A. B. C. Pirmiausia A. Tai pavadinim dienraščių literatūra. Kartūnai, paveikslai, piešinėliai, kurie džiugina ir juokina publiką, tai yra aiškus kūdikystės pavyzdys. Visi žinom, kaip vaikai mėgsta paveikslus. Gerai atmename mūsų kūdikystės dienas. Kiek tada paveikslai mums smagumo duodavo! Elementoriuose pagražintos raidės buvo tikros gražybės. Dabar kad ir esame pasiekę skustuvo vartojimo metu, vis vien paveikslai del mūsų tur ta patį patraukimą. Dienraščiuose, ypač amerikoniškuose, gražiai nupieštas gyvenimas. Andriejus Gump priverčia mus nusijuokti. Ponas B. Google žavėja skaitytojus. New York'o Wall gatvės finansininkas, važiuodams automobilium skaito laikraštų dienos finansų stovį, bet skubiai verčia ieškodams juokų puslapio. Valkatą, vasaros metu sėdėdams ant suolo, pagauravėję nešamą popierą ir tuoj žiūri, kur komiški paveikslai. Šeiminkė, apžiūrėjus įvairių daržovių prekes, skubiai ieško juokų puslapio.

Šis paprotys yra pasaulinis, randamas įvairių žmonių tarpe.

B. Paimkim taip vadinamas populeres dainas. Kur gi mes galėtume rasti didesnį suaugusių kūdikiškumą, jei ne šiose sudarkytose dainose, kurių garsas padaro vakarus pasibiaurėtino pobūdžio beveik kiekvienuose šios šalies namuose. Parašymui šios rūšies dainai reikalingi trys dalykai: koki nors pakampių išsitarimai, bile ritmas, bile muzika. Bile triukšmas ir užtenka.

Bile maronas gal uždirbti ir padaryt karjera ir patenkint kitus moronus aukščiau minėta formula.

Maronas yra tas, kuris tur dešimties metų vaiko protą.

Ir jeigu tas nėra tikra kūdikystė, tai kas gi yra?

DANGAUS PUBŪKLAI.

“Kad vasaros naktį ant aukšto dangaus, Žvaigždžių milijonai nušvinta...”

— Maironis.

Kas nesidžiaugia vasaros žvaigždėmis naktimis? Iš jų dainiai sau įkvėpimą semia, o filozofai — gudrybę. Galvočiai visai stygaujia apie žvaigždynus. Astronomai tik dvasių keliais dasigauna prie aukštybių. Išmintingieji žvaigždynuose sau atranda malda ir ramybę.

Klausykite! Aš čia jums pasakysiu gražią pasaką. Tas atsitiko vieno astronomo gelžkelio stotyje. Senelis priėjo prie bilietų langelio ir sako: “Ponuli, prašau man duoti graitojo traukinio bilietą į “Tolimą Šalį.” “Gerai” — atsakė astronomas. “Bet kur, sveikas, nori keliauti.”

“Į Centuarus” — prabilo senelis. “Teisingai,” pridūrė bilieto pardavėjas. “Ir dar tamstai pranešu, kad dabar bilieto kaina į tą šalį yra nupiginta.”

“Kiek gi, ponuli” — klausė nustebeęs senelis.

“O, tik 1 centas už šimtą mylių” — juokdamas atsakė pardavėjas.

“Dievui garbė” — prakalbėjo senelis. “Bet vis gi, sveikas, man pasakyk, kiek visa kelionė į vieną pusę kainuoja?”

“Nedaug, tėvuti, tik \$2,750,000,000 — pardavėjas atsakė.

“Gerai.”

“Ei,” — sušuko senelis, “konduktoriau, pasakyk, kaip graitai mes dabar važiuojame?”

“Nepergraičiausiai” — atsakė vadovas — “tik 60 mylių į valandą ir tokiu pat greitumu važiuosime iki pat Centuarus.”

“Ačiū, ponuli, už pateiktas žinias mano kelionės. Bet dar tamstos klausiu vieno dalyko, būtent — pasakyk, kaip graitai mes būsime vietoje?”

“Labai graitai” — atsakė konduktorius. Tik už 48,663,000 metų.”

“Dievulėliau brangus,” — atsiūso senelis. “Kaip gi toli yra mūsų tikroji Tėvynė.”

Sheik.

“IŠSKAITLIAVO.”

Darbininkas prašo didesnio mokesčio už savo darbą. Darbdavys jam atsako: Negausi. Štai, kiek tu laiko tedirbi:

Dienų metuose yra	365
Padalink jas į tris dalis sekančiai:	
Tu miegi 8 valandas, 1-3 visų metų	122
Pasilieka	243
Del atvangos gauni 8 valandas į dieną	122
Pasilieka	121
Per metus yra 52 sekmadieniai	52
Pasilieka	69
Šeštadieniais tedirbi tik pusę dienos	26
Pasilieka	43
Pietum gauni pusę valandos kas dieną	16
Pasilieka	27
Dvi savaiti vasaros vakacijų	14

Pasilieka	13
Per metus yra 12 tautinių švenčių	12
Pasilieka	1
Ta viena diena vadinas “Darbo Diena” ir mės nedirbame — Pasilieka	0

KADA ATSIKADO TABAKAS EUROPOJE.

Pirmas tabaką atvežęs Europon Kortesas 1518 metais, o paskiau 1560 metais prancūzų gydytojas Niko, kurio ir vardą paveldėjo moksle (Nikotina). Atvežtą augmenį Niko padovanojęs karalienei Katrei, Henriko II žmonai. Karalienės globojamas tabakas ūmu laiku praplito po visą Prancūziją, o vėliau jis buvo įveistas ir kitose valstybėse. Kada tabakas pateko Lietuvon, tikrų žinių nėra.

NAUJI DANTYS.

Laukuvos miestelyje gyvena senutė Vainienė, turinti jau šimtą dešimtį metų. Šiais metais senutei išdygo nauji dantys, kurių senai nebeturėjo, ir gana stiprūs, kad lengvai ji gali dabar riešutus krimsti. Ji tikis, kad jai išdygę dantys esą, kaip ženklas, jog ji gyvenianti dar tiek metų, kiek gyvenusi. Jeigu taip būtų ištikrųjų, tai mirtų turėdama du šimtu dvidešimt metų. Tai būtų bent amželis.

Jaunuolis Svajotojas.

ŽMONIŲ MINTYS.

Sulig vieno mokslininko apskaitymų, spausdintu popieriu, tai yra žmonių mintimis, galima apkloti visą žemės rutulį ir tas klotas storumo busias ¼ metro. Taigi nenuostabu, kad pasaulis pasiekė aukštesnį kultūros laipsnį ir kad kas dieną įvyksta vis naujų stebūklų. Tik kas bus tuomet, kaip bus galima apkloti visą žemės rutulį ne ¼, bet 10 metry.

Jaunuolis Svajotojas.

IR BE DEGTUKŲ GALI GYVENTI.

Važiudamas iš Laukuvos į Kyėdarną užvažiavau senelį turintį apie 80 metų. Matydamas, kad silpnai tegali paeiti, nors ir sunkiai važiuavau, paėmiau pavėžėti ligi Kvėdarnos. Važiudamas su šiuo seneliu gavau iš jo patirti, kad jis nevartojęs savo amžų degtukų. Ir ištikrųjų, degdamas pypkę išsiėmė iš kišeniaus titnagą, kempinę ir geležį išsiskėlęs ugnies senelis pypkę traukdamas visą kelią pasakojo, kad degtukų visai nereikia, esą tik nereikalingas pinigų mėtymas. Tai, mat, kokių dar esama Lietuvoje žmonių.

Jaunuolis Svajotojas.

KAIP IŠMOKINA VARNĖNUS KALBĖTI.

Varnėnai kai kurių žmonių yra labai mėgiami ir laikomi narvuos, todėl, kad jie gali išmokti ir žmonių kalbos kai kuriuos žodžius. Sugaunami įvairiais žabangais ir kuomet apsiranta narve, mokomi kalbėti. Tuo tikslu pastato varnėną prieš veidrodį, o žmogus pasislėpęs už veidrodžio kalba. Varnėnas girdėdamas balsą ir matydamas prieš save varnėną “mano,” kad tai tas varnėnas kalba, ima sekti, ir taip išmokina varnėnus kalbėti.

Jaunuolis Svajotojas.

Meilės įspūdžiai moteries širdyje labai dažnai primena padarytą sniege broožą, kuris dingsta be pėdsako saulės spinduliui pakaitinus. **Baironas.**

Dangus ežere — apgaulė; dangus moteries akyse — apgaulė. **Kukolnikas.**

Meilė visa perka, visa gelbsti. **Dostojevskis.**

PAAIŠKINIMAS.

Del daugelio darbų ir del netikėtos atmainos darbininkų (lynotipisto), "Vyčio" Nr. 2-ro (169) dalį prisiėjo duot statyt kitai spaustuvei, kuri netur kai kurių akcentuotų lietuviškų raidžių. Del to šio numerio rašyba išėjo nevienoda.

Redakcija.

Juokai.

TURGUJ.

— O, tu žydpalaiki, nori mane prigaut! Juk tas arklys aklas!
— Niu, ir ką tai kenkia? Juk neduosi jam gazių skaityt.

SAVOTIŠKAS PAMOKSLAS.

Vienas kunigas turėjo paprotį, sakydamas pamokslą, mušti kumščia į sakyklą. Vaikai, tarnaujant mišioms, del juoko įkalė kartą į sakyklos kraštą kelias vinius. Kunigas, įlipęs į sakyklą, atsigrėžė į altorių ir ėmė šauktis šventųjų pagalbos:

— Maldauju jūsų pagalbos, šv. Juozapai ir šv. Pranciškau... (čia sudavė kumščia į sakyklos kraštą)...
— O kad jus bala paimtų, prakeikti išdykėliai!...

Batsiuovys atneša ponui naujus batus ir klausia jo:

— Na, kas girdėti naujo, ponuli?
— Šiandien Kaune asilą papiovė ir batsiuovį pakorė!
— atsakė su pašaipą ponas.
— Ačiū Dievui, kad mudviejų ten nebuvo! — pradžiuo batsiuovys.

GRAUDI PASKAITA.

— Beskaitant man paskaitą visos mano klausytojos verkė.
— O apie ką skaitei?
— Apie virimą. Rodžiau praktiniai, kaip reikia avogūnus lupti ir krienus trinti.

Vienas apylinksnis piliėtis, išėjęs iš Metropolio, Kaune, pasišaukė vežiką.

— Kur, tamsta, važiuosi? — klausia vežikas.
— O tau kokia bėda, asile? Ar aš tau privalau duoti atskaitą?...

— Viktutė, kur dingo papuga, kurią aš dovanojau tau prieš porą savaitių?

— Aš ją papioviau, iškepiu ir suvalgiau.
— Ką? Papjovei? Tokį puikų paukštį, kuris mokėjo kalbėti, kaip žmogus!
— Na, tai kodėl jis man to nepasakė?...

— Kodėl tamsta pavėlavai į darbą?
— Daviau sau dantį ištraukti.
— Negerai! Atsimink, kad pareiga eina visuomet pirmiau, negu malonumas.

ŽMOGĖDRŲ PAGAILO.

— Ar girdėjai, — sako tėvas motinai — į sodybą, kur yra mažiausia penki tūkstančiai žmogėdrų, pasiūsta tik aštuoni misijonieriai...
— Vargšai žmogėdros, — giliai atsidūsta mažas Jonukas, klausydamas tos kalbos — juos, tur būt, norima badu numarinti.

APSIRIKO.

Sena teta, rengdama testamentą, sako savo sūnėnui:

— Mielas Joneli, manau surašyti testamentą. Gaila, kad tu virtai bedieviu...
— Aš? nieko panašaus! Senai mečiau tą kvailybę! Esu tikras katalikas, ištikimas bažnyčios tarnas, miela tetule!

— Malonu tai man išgirsti prieš miršiant. Telaimina tave Dievas! Tau, tur būt, smagu bus sužinoti, kad aš užrašiau visą savo turtą bažnyčiai...

GERAS PATARIMAS.

Gydytojas: — Ar išpildei tamsta mano patarimą skaityt iki užmigšiant? Ką?

Pacientas: — Taip, aš suskaičiau 127,893.

Gydytojas: — Ir paskui tamsta užmigai?

Pacientas: — Neužmigau, nes buvo metas keltis.

LAISVĖS ALĖJOJ.

Elgeta: — Ar ponas kartais nepametėi savo pinigėnės?

Ponas (stverdamas už kišenės): — Ne, nepamėčiau.

Elgeta: — Tai gal ponas aaukosi man nors truputį!...

MŪŠŲ VAIKAI.

— Kazeli, ką aš tau sakiau? Ir vėl jau pešatės su Magdute. Kiek sykių aš tau sakiau, jog tu vyresnis, privalai tad nusileisti mažesnei.

— Oho, o tėvelis ar nusileido man kada!!

kam tik rūpi žinoti, kas dedasi Lietuvos kariuomenėj, privalo užsisakyti 1925 metams karių laikraštį

"KARIJ"

"KARYS" rašo ne tik įvairiais Lietuvos kariuomenės reikalais, bet ir duoda žinių iš Lietuvos ir iš užsienio.

VISIEMS šviesesniems žmonėms svarbu skaityti "Karij", nes jis spausdina bendro lavinimo raštų.

"KARYJ" randasi paveikslų, reginių, apysakų, eilių ir t. t.

SPORTININKAI privalo skaityti "Karij", nes jis labiau kitų laikraščių rūpinasi jaunuomenės kūno lavinimu, paduoda daug sporto žinių iš Lietuvos ir užsienio ir apskritai "Karyj" geriausiai atspindi kariškas ir civilis Lietuvos sportas. Sporto skyrių "Karyj" veda sportininkas — specialistas.

"KARYS" savo skaitytojams atsako į klausimus.

METINIAI "Kario" prenumeratoriai dovanai gauna priedą — gražų, spalvuotą sieninį Karių Kalendorių 1925 metams. Kalendorius dailininko Jomanto darbo, papuoštas D.L.K. Vytauto portretu, kitais paveikslais ir surašyti jame žymesnieji lietuvių ginklo nugalėjimai nuo pat senovės ligi šių dienų.

"KARYJ" rašo daug karo ir civilių rašytojų, mokslininkų, poetų, sportininkų ir kitų.

"KARIJ" redaguoja majoras P. Ruseckas.

"KARIO" kaina metams 3 dol., pusmečiui 1 dol. 50c.

ADRESAS: Kaunas, Nepriklausomybės Aikštė. "Kario" Redakcija.

LIETUVOS VYČIŲ CENTRO VALDYBA.

- DVASIOS VADAS:** Kun. Dr. Ig. Česaitis,
4736 So. Wood Street, Chicago, Ill.
- PIRMININKAS:** stud. juristas Mikas Bagdonas,
717 West 18th St., Chicago, Ill.
- VICE-PIRMIN.:** juristas P. Daužvardis,
366 Broadway, So. Boston, Mass.
- VICE-PIRMIN.:** Mok. Ona Pikučiūtė,
315 — 4th Ave., Homestead, Pa.
- RAŠTININKAS:** Pranas L. Savickas,
726 West 18th Street, Chicago, Ill.
- IŽDININKAS:** Ant. Valonis,
2201 West. 22nd St., Chicago, Ill.
- "VYTIES" REDAKTORIUS ir ADMINISTRATORIUS:**
Matas Zujus, 4736 So. Wood St., Chicago, Ill.
- LEGALIS PATARĖJAS:** Adv. Balyš, Mastauskas,
2201 West 22nd St., Chicago, Ill.
- DAKTARAS KVOTĖJAS:** Dr. S. A. Brenza,
4608 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.
- IŽDO GLOBĖJAI:**
- A. Rubliauskaitė, 309 So. Kildare Ave., Chicago, Ill.
- J. Grėbliūnas, 144 E. 4th Ave., Homestead, Pa.
- J. Gedminaitė, 1800 So. 11th St., Springfield, Ill.
- SPORTO ORGANIZATORIUS:** Pr. J. Paliulis,
1645 Wabansia Ave., Chicago, Ill.
- REVIZIJOS KOMISIJA:**
- Kun. P. Vaitukaitis, 717 W. 18th St., Chicago, Ill.
- P. Paliulis, 1645 Wabansia Ave., Chicago, Ill.
- A. Panavas, 3259 W. 65th St., Chicago, Ill.
- P. A. Sedemka, 6340 So. Albany Ave., Chicago, Ill.
- St. Šimulis, 726 W. 18th St., Chicago, Ill.
- LITERATINĖ KOMISIJA:**
- Vikt. Mikaitis, St. Francis Seminary, St. Francis, Wis.
- Ap. Stašaitė, 43 Dean St., Norwood, Mass.
- P. Česnulis, 1624 Bellevue Ave., Youngstown, Ohio.
- Kun. F.V. Strakauskas, 50 W. Sixth St., So. Boston, Mass.
- J. Tamošaitis, Teacher College Box 183,
Columbia University, N. Y.
- SPAUSTUVĖS VEDĖJAS:** Vincas Rūkėtalis,
4736 S. Wood St., Chicago, Ill.

LIETUVOS VYČIŲ N. A. APSKRITYS

- KUN. P. JURAS,** Dvasios vadas,
94 Bradford Street, Lawrence, Mass.
- V. T. SAVICKAS,** Pirmininkas,
427 E. Seventh Street, South Boston, Mass.
- V. MEDONIS,** Vice-pirmininkas,
140 Bowen Street, South Boston, Mass.
- O. RUGENIŪTĖ,** Iždo Globėja,
Worcester, Mass.
- A. ŠLUŽIŪTĖ,** Raštininkė,
29 Montebello Road, Jamaica Plain, Mass.
- J. VINCIŪNAS,** Iždininkas,
73 Webster Avenue, Cambridge, Mass.
- I. DAUKŠTAITĖ,** Iždo Globėja,
Montello, Mass.

Skaitykite ir Platinkite Sekančius Laikraščius:

"DRAUGA"

"Draugas" eina kasdien.
"Draugas" paduoda daug naujausių žinių.
"Draugo" kaina visam pasaulyje \$6.00. Adresas.

"DRAUGAS" PUBL.,

2334 South Oakley Avenue, CHICAGO, ILL.

"DARBININKA"

L. D. Sąjungos organa

"Darbininkas" eina tris kartus į savaitę.

Kaina metams \$4.50

Užsieny metams \$5.50

Adresas:

"DARBININKAS"

366 Broadway, BOSTON 27, MASS.

"GARSA"

S. L. R. K. A. organa

Eina kartą į savaitę. Jame galima rasti daug žinių apie
įsirašymą į įvairius Susivienijimo skyrius.

Kaina metams (Amerikoje) \$2.00

Kaina metams (užsieny) \$3.00

"GARSAS"

222 South 9th Street, BROOKLYN, N. Y.

"LAIVA"

Eina kartą į savaitę. Jame rašoma vien apie tikėjimo ir
ir doros dalykus.

Kaina metams \$1.50

Kaina užsieny metams \$2.00

Adresas:

"LAIVAS"

2334 So. Oakley Avenue, CHICAGO, ILL.

"MOTERŲ DIRVA"

A. L. R. K. Mot. S-gos organa

Eina kartą į mėnesį.

Kaina metams (Amerikoje) \$2.50

Kaina metams (Užsienyje) \$3.00

"MOTERŲ DIRVA"

2151 W. 22nd Street, CHICAGO, ILL.

"MEILĖ"

Eina kartą į mėnesį. Įvairaus turinio žurnalas su
skyriumi vaikams.

Kaina visame pasaulyje tik \$1.25

Adresas:

"MEILĖ"

301 State Street, DU BOIS, PA.

"GIEDRA"

Katalikiškos moksleivijos organas. Eina kartą į mėnesį.

Kaina metams \$2.00

Vienas numeris 20c

Adresas:

"GIEDRA"

2334 So. Oakley Ave., CHICAGO, ILL.

Skaitykite ir Platinkite "Vyti".

"VYTIS" eina du kartu į mėnesį. Jame telpa gražių eilių, apysakų, straipsnių, scenos dalykų; "Vyti" puošiamas gražiais paveikslais, Lietuvos vaizdais ir atskirų asmenų bei grupių atvaizdais.

"VYTIS" veda kroniką Amerikos ir Lietuvos jaunimo darbuotės.

"VYTY" bendradarbiauja įžymūs spaudos darbininkai—literatai — iš Amerikos ir Lietuvos.

Jei nori pažinti Lietuvą — jos gamtą, valstybės vyrus, mokslo, meno, literatūros darbininkus; sekti jos kilmą — skaitykite "Vyti".

"VYTIS"

4736 So. Wood St.,

Chicago, Ill.

Vienintėlis Lietuvoje iliustruotas valstybės ir visuomenės gyvenimo

MĖNESINIS ŽURNALAS

"KRIVULĖ"

Jei nori pažinti Lietuvos kraštą, valstybės vyrus, mūsų tautinio atgimimo, mokslo ir meno darbininkus, rašytojus, visuomenės veikėjus, skaitykite

"KRIVULĖ",

Jei nenori atsilikti nuo mūsų literatūros ir meno augimo, nuo valstybės ir visuomenės gyvenimo, — turėk savo namuose

"KRIVULĖ",

Jei nori pažinti pasaulį ir jo valdovus, mūsų kaimynus ir draugus, — jei nori pamatyti, kaip lietuviai svetur gyvena, — visa tai rasi

"KRIVULĖJE,"

"Krivulė" leidžia ir redaguoja Kazys Puida. "Krivulės" kaina: Metams 30 litų, pusei metų 15 litų. Užsieniuose (išskiriant Latviją ir Vokietiją) 40 litų (4 doleriai). "Krivulės" Redakcija ir Administracija: Kaunas, Mickevičiaus g-vė 26.

Dabar jau netoki laikai, kad galėtume apsieiti be laikraščio. Kas laikraščius neskaito—visur pralošia.

Darbo žmogau, tu trokšti šviesesnės ateities ir sunkiai kovoji su vargu. Tau geriau seksis, daugiau visko išmanysi skaitydamas laikraštį

"DARBININKA"

"DARBININKAS" teikia žinių apie Lietuvos gyvenimą, ypačiai apie darbininkų vargus ir pasiskimus.

"DARBININKAS" tai tikras Lietuvos darbininkų vadas, jų sunkioj kovoj su besočio kapitalo galybe ir su visokia priespauda. Nurodo darbininkams, kokias jie turi savo tėvynėje teises ir kaip jie gali nuo išnaudotojų sauvalės apsidrausti.

"DARBININKAS" plačiai rašo apie Seimo leidžiamuosius įstatymus, vyriausybės ir savivaldybių darbus.

"DARBININKAS" duoda gražių pasiskaitymų tin kančių ir seniems ir jauniems. Skubėkite užsisakyti 1925 metams.

"DARBININKAS" kaina metams 8 litai, pusei metų 4 litai, Amerikoje ir Anglijoje dvigubai.

"DARBININKO" Redakcijos ir Administracijos adresas: Kaunas, Ožėškienės g-vė 12 Nr.

Lietuvos Vyčių Pašelpa

Geriausią ir lengviausią apdrausti savo sveikatą Lietuvos Vyčių pašelpos skyrių.

Pašelpos skyrius turi tris laipsnius:

1 Laipsnis \$5.00 pašelpos į savaitę, mokesčiai 35c. į mėnesį.

2 Laipsnis \$10.00 pašelpos į savaitę, Mokesčiai 70c. į mėnesį.

3 Laipsnis \$15.00 pašelpos į savaitę, mokesčiai \$1.00 į mėnesį.

Nariai prisirašę prie bile pašelpos laipsnio, gali persikelti į aukštesnį ar žemesnį laipsnį.

Nariai priklausydami, prie bet kurio skyriaus jei išvažiuoja į kitą miestą, gali persikelti į ten esančią kuopą be jokių extra mokesčių. Jei ten kuopos nebūtų, narys tiesiog priklausytų prie Centro.

Platesnių paaiškinimų arba pašelpos skyriaus įstatų reikale rašykite į Lietuvos Vyčių Centro Raštinę: 4736 So. Wood St., Chicago, Ill.

KURIS LAIKRAŠTIS PASIRINKTI 1925 MET.?

KAS NORI RASTI rimto turinio straipsnių apie Lietuvos politiką, ekonomiką, kultūros ir visuomenės gyvenimą, įvairiausių žinių, rimtų objektingų atsiliepimų ir straipsnių apie meno pasaulį,

KAM SVARBU — o juk visiems svarbu — žinoti visi privalomieji Vyriausybės įsakymai, visų draugijų, mokyklų, teatrų ir kitų įstaigų pranešimai, taip pat įdomios visos Lietuvos teismų bylos ir žinios iš Lietuvos gyvenimo,

KAS MAŽOKA TURI LITŲ ir neištėsa kitų dienraščių užsisakyti, o nori turėti nepartinį valstybės ir tautinės minties rimčiausią ir pigiausią dienraštį —

TAS, BE ABEJO, PASIRINKS TIK

"LIETUVA"

IR ŠTAI DEL KO: "Lietuvoje" rašo įžymiausi Lietuvos darbuotojai, politikai, ekonomistai, visuomenininkai, mokslo vyrai, literatai, menininkai ir kiti. Jų vardas visai Lietuvai yra žinomas ir todėl žymėti pavardžių eilėn nėra reikalo.

UŽSAKYMUS ir skelbimus su pinigais siųskite šiuo adresu: Kaunas, Kanto g-vė 14 "Lietuvos" Administracijai.